

Serwis Informacyjny Solidarności

nr 9 - zamknięty 11 listopada '88

I. KRONIKA

- 25.X. Opracowanie ekspertów przedstawione na posiedzeniu Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność"

Rząd Mieczysława Rakowskiego podjął decyzję o likwidacji Stoczni im. Lenina w Gdańsku. Decyzja ta przedstawiona jest jako wyraz reformatorskiej determinacji nowego rządu. Naszym zdaniem jest ona wyjątkowo szkodliwa politycznie i nieuzasadniona ekonomicznie. Podjęcie decyzji o likwidacji Stoczni jest jeszcze jednym czynnikiem, który podważa nadzieje na osiągnięcie kompromisu w obradach okrągłego stołu. Brak zaś tego kompromisu oznacza, że nadal nie będzie społecznego przyzwolenia także dla realizacji programu radykalnej, rynkowej reformy.

Decyzja o likwidacji Stoczni jest nieuzasadniona ekonomicznie ponieważ:
1/ Została podjęta w trybie administracyjnym w oparciu o bardzo wątpliwe kryteria i w warunkach, gdy istniejące obecnie parametry rachunku ekonomicznego nie są miarodajne.

2/ Istnieją uzasadnione powody by sądzić, że trudna sytuacja finansowa Stoczni jest w znacznym stopniu konsekwencją szczególnych, a nie poprawnych uregulowań w zakresie rozliczeń za eksport, naliczania zysku i kredytowania działalności Stoczni, a w konsekwencji jest wynikiem ingerencji i decyzji zewnętrznych. Poza tym Stocznia na pewno nie ma najgorszych wyników finansowych wśród dużych przedsiębiorstw.

3/ Kadry kierownicze Stoczni były zawsze dobierane według kryterium politycznej lojalności, a załoga miała ograniczone możliwości wpływania na działalność własnego zakładu.

4/ Są podstawy, by oceniać, że Stocznia może skutecznie realizować program wewnętrznej racjonalizacji i stopniowo stać się zakładem rentownym. Upoważniają do tego lepsze niż w poprzednich latach wyniki pierwszego półrocza.

Sprawa likwidacji Stoczni stać się więc może niebezpiecznym precedensem nieoprawnych decyzji ekonomicznych, może ona także być przyczyną ostrego konfliktu politycznego. Rząd Mieczysława Rakowskiego zdaje się tę ewentualność świadomie akceptować. Ostrzegamy przed taką polityką, mamy dość konfliktów. W Polsce można wiele osiągnąć na drodze porozumienia społecznego, natomiast polityka z pozycji siły może doprowadzić tylko do katastrofalnych następstw. Domagamy się zatem stanowczo wstrzymania decyzji o likwidacji, publikacji wszelkich istotnych danych dotyczących funkcjonowania Stoczni i uwarunkowań zewnętrznych, powołania niezależnej od rządu komisji z udziałem osób delegowanych przez załogę, która sporządziłaby własną ocenę sytuacji i perspektyw działania Stoczni, umożliwienia założeń powołania własnego kierownictwa Stoczni i ukatwienia ewentualnych działań mających na celu mobilizację wszelkich środków społecznych przeznaczonych na modernizację Stoczni.

Ryszard Bugaj, Zbigniew Bujak, Cezary Józefiak, Stefan Kurowski, Jan Muzjel, Aleksander Paszynski, Witold Trzeciakowski, Andrzej Wielowieyski

- 30.X. KRAKÓW. Oświadczenie Komitetu Założycielskiego NSZZ "S" Uniwersytetu Jagiellońskiego /fragment/

Wyrażamy pełne poparcie dla dążeń studentów zmierzających do nieskrępowanego działania własnych organizacji, zwłaszcza samorządu i NZS. Jako nadrzędny cel widzimy integrację studentów wokół własnych, aprobowanych przez nich i wyrażających ich intencje organizacji. Uważamy istnienie pluralizmu organizacyjnego w Uniwersytecie Jagiellońskim i w uczelniach pol-

skich za niezbędny warunek prawidłowego funkcjonowania społeczności akademickich. Dlatego rozpraszanie sił i energii na kwestie związane z programem Studium Wojskowego czy blokiem przedmiotów ideologicznych naszym zdaniem oddala i utrudnia realizację celu zasadniczego. /.../ Wybrane demokrytycznie władze i ciała kolegiałne Uniwersytetu Jagiellońskiego zawsze zdecydowanie popierały studenckie aspiracje, broniąc całego środowiska i poszczególne studentów, także w sytuacjach represyjnych. Dlatego uważamy, że stanowisko ich zasługuje na zaufanie i współdziałanie. /.../

Anulujemy więc o przerwanie bojkotu zajęć i podjęcie próby rozstrzygnięcia kwestii programowych drogą rozmów.

- 30.X. GORZÓW WIELKOPOLSKI. Ok. godz. 10,00 po Mszy za Ojczyznę w Gorzowskiej Katedrze, odbyła się manifestacja 350-400 osób pod dwoma transparentami: "Żądamy legalizacji NSZZ "S" i "Żądamy przystąpienia do rozmów okrągłego stołu - "S" Gorzów". W czasie manifestacji radiowóz milicyjny najechał na Waldemara Morę, członka Rady Regionu. Funkcjonariusze SB próbowali wyrwać transparenty.

- 1.XI. STAROGARD. Oświadczenie:

RKW Starogard wyraża stanowczy protest przeciwko jednostronnej decyzji rządu dotyczącej likwidacji stoczni Gdańskiej. Decyzja ta wydana w trakcie organizowania rozmów przy okrągłym stole jest naszym zdaniem jawną prowokacją przeciwko porozumieniu narodowemu. W całej decyzji nie donatrujemy się przyczyn ekonomicznych, a wyłączną przyczyną jest likwidacja symbolu walki o lepszą Polskę. W przypadku podjęcia strajku przez pracowników Stoczni Gdańskiej oświadczamy, iż wezwiemy pracowników tutejszych zakładów pracy do solidarnościowych akcji protestacyjnych.

RKW Starogard

- 2.XI. GDAŃSK. Polska Liga Praw Człowieka Reg. Gdański wydała oświadczenie potępiające decyzję o zamknięciu Stoczni Gdańskiej. W oświadczeniu tym PLPCz zwraca uwagę na fakt, że decyzja ta jest sprzeczna z ratyfikowanymi przez rząd PRL konwencjami.

- 2.XI. STAŁOWA WOLA. Oświadczenie Komitetu Organizacyjnego NSZZ "Solidarność" Huty Stałowa Wola w sprawie obrony przed represjami antyzwiązkowymi

1. W drugiej dekadzie października odbyły się na wszystkich podstawowych wydziałach Huty zebrania członków NSZZ "Solidarność", w czasie których uczestnicy domagali się wycofania represji postrajkowych oraz skierowali do dyrekcji pisemne protesty.

2. W dniu 26 października zdecydowana większość załogi Huty pracowała w biało-czerwonych opaskach, dając tym wyraz swego zdecydowania w żądaniu wycofania represji.

3. Pomimo wyraźnej postawy załogi Huty oraz zachęty ze strony rządu Dyrekcja nadal trwa w arogancji, uporze i nie dotrzymuje własnych zobowiązań z dn. 13 lipca podjętych przez dyr. R. Kapustę.

4. W dalszym ciągu Dyrekcja odmawia przyjęcia do pracy W. Wojtasa i W. Turasa pomimo wielokrotnych prób z ich strony, ostatnio w dn. 19, 20 i 26 października.

Trwają represyjne orzeczenia wydziałowych działaczy "S" do gorszej pracy. Nie wycofano również restrykcji finansowych.

5. W dn. 25 i 26 października zwolniono dyscyplinarnie z pracy czterech członków KO NSZZ "S" z "Nimet" w Nisku: Edwarda Gasiorka, Józefa Sudoła, Mariana Grzybowskiego i Zdzisława Sawickiego. Zobowiązani jesteśmy do solidarnej obrony naszych kolegów z "Nimetu" i żądamy natychmiastowego przywrócenia ich do pracy.

6. Nasza dotychczasowa działalność wykazała pełną konsekwencję i zdecydowanie. Ostrzeżliśmy Dyrekcję w sposób wystarczający. Pozostaje nam ostateczna broń - strajk. w obecnej sytuacji rozpoczęcie akcji strajkowej wymaga zgody Przewodniczącego Związku - Lecha Wałęsy. W najbliższym czasie zamierzamy zwrócić się do niego o taką zgodę. Wcześniej chcemy

znać Wasze stanowisko - czy gotowi jesteście do podjęcia strajku o wycofanie represji antyzwiązkowych?

Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność"
Huty Stalowa Wola

- 2.XI. SZCZECIN. Protest załogi Portu Szczecińskiego w sprawie likwidacji Stoczni Gdańskiej

Robotnicy Portu Szczecińskiego wyrażają ostry protest w związku z podjęciem przez premiera Rakowskiego decyzji dotyczącej zamknięcia Stoczni Gdańskiej im. Lenina. Uważamy, że jest to jawna prowokacja ze strony obecnego rządu, świadcząca o braku poszanowania godności robotnika-stocznio-wca, który spędził w tym zakładzie wiele lat swego życia, niejednokrotnie tracąc w nim zdrowie. Decyzja o rozwiązaniu Stoczni świadczy o braku odpowiedzialności za sterowanie tym zakładem poprzedniego rządu, ministerstw i w końcu dyrekcji, oraz o zbyt pochopnej i wskazującej na polityczną prowokację intencji, która może doprowadzić do społecznych niepokojów. Czyżby o to chodziło obecnemu rządowi? W ostatnich latach mieliśmy wiele decyzji mówiących o uzdrowieniu naszej gospodarki i kraju. Podpisywano i podpisuje się nadal umowy, których efektem jest obecna decyzja premiera. Wielu ministrów poprzedniego rządu zasiada w nim i dzisiaj. Czyż nie czują się odpowiedzialni za obecny stan naszej gospodarki? Nie liczonego się ze zdaniem samorządów pracowniczych, związków zawodowych i w końcu z głosem robotnika, który powinien mieć największą do powiedzenia w podejmowaniu takiej lub innej decyzji odnosnie zakładu, w którym pracuje. Przecież nie kto inny, jak Pan premier Rakowski stwierdzał, że to my - robotnicy jesteśmy gospodarzami naszych zakładów. więc niech pozwolą nam decydować o ich losach. Robotnicy i NSZZ "S" Portu Szczecińskiego podporządkowują się całkowicie decyzji Lecha Wałęsy, solidaryzując się z załogą Stoczni Gdańskiej im. Lenina w walce o kolebkę "Solidarności". W tej walce musimy być nieustępliwi, gdyż błędy i wypaczenia jakie panoszą się w naszym kraju nie mogą dalej niszczyć gospodarki narodowej i ludzi, którzy kraj ten przez tyle lat mozolnie budują.

- 3.XI. NISKO. Oświadczenie

Pracownicy ZM "Nimet" zrzeszeni w NSZZ "Solidarność" wyrażają swoją dezaprobatę dla rządu w związku z decyzją zamknięcia Stoczni Gdańskiej, która w historii Polski urosła do miana symbolu walki ludzi pracy o sprawiedliwy i godny byt. Jednocześnie wyrażamy poparcie dla Lecha Wałęsy, traktując decyzję rządu jako prowokację polityczną godzącą w niekwestionowany autorytet przywódcy "Solidarności". Uważamy, że postępowanie rządu przekreśla możliwość porozumienia narodowego, które obie strony miały wypracować przy okrągłym stole. Argumentacja przedstawiona przez stronę rządową nie jest w pełni przekonująca w sytuacji, gdy istnieją przedsiębiorstwa przynoszące gospodarce o wiele większe straty ekonomiczne i ekologiczne.

Wyniki ekonomiczne Stoczni są rezultatem dotychczasowej polityki rządu i systemu nomenklatury partyjnej, wobec czego uzdrowienie sytuacji Stoczni nie należy upatrywać w jej rozwiązaniu.

Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność"
ZM "Nimet" w Nisku

- 3.XI. WROCŁAW. Oświadczenie protestujące przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej wydał Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność" w zakładach "Flwro", Komitet Załogocielski Związku Zawodowego Literatów Polskich "Solidarność" oraz wrocławski WiP.

- 3.XI. SKARŻYSKO-KAMIENNA. Oświadczenie:

"TKZ NSZZ "Solidarność" Lokomotywni Skarżysko-Kamienna protestuje przeciwko prowokacyjnej decyzji rządu o likwidacji stoczni Gdańskiej im. Lenina, solidaryzując się z załogą Stoczni."

- 3.XI. BIELSKO-BIAŁA. Oświadczenie Rady Pracowniczej Zakładu nr 1 PSM,

skierowane do Sądu Najwyższego, Izba Pracy i Ubezpieczeń Społecznych:

W związku ze zbliżającą się rozprawą rejestracyjną Komitetu Organizacyjnego NSZZ "S" Zakładu Transportu FSM Rada Pracownicza Zakładu Transportu FSM składa następujące oświadczenie:

Kierując się zasadami pluralizmu związkowego i dobrze pojętą demokratyzacją życia społecznego Rada Pracownicza na posiedzeniu w dniu 28.X.88 oświadcza, że działalność drugiego związku zawodowego przyczyni się do sprawniejszego funkcjonowania zakładu i pełniejszego zabezpieczenia potrzeb socjalno-bytowych pracowników.

Sekretarz i Przew. RP

- 4.XI. JASTRZEBIE. O godz. 14.00 przed KWK "XXX-lecia PRL" odbył się wiec zorganizowany przez TKZ NSZZ "Solidarność", w obronie wszystkich zwolnionych z pracy po strajkach sierpniowych oraz przeciw rozwiązaniu Stoczni Gdańskiej. Wiec prowadził przewodniczący Tymczasowej Komisji Zakładowej Lesław Szuwarski. Uczestniczyło ok. 600 osób, milicja nie interweniowała. Zgromadzeni rozeszli się o 14.30.

- 4.XI. WROCŁAW. W stołówkach wydziałowych Stoczni Rzecznej odczytano oświadczenie protestujące przeciwko likwidacji Stoczni Gdańskiej i domagające się legalizacji "Solidarności", wydane przez Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność".

Tego samego dnia w "Dolmelu" o g. 14.30 odbył się wiec z udziałem ok. 200 osób. Prowadził go Jerzy Lipiński - przewodniczący Komitetu Organizacyjnego i członek RKW. Protestowano przeciw likwidacji Stoczni i przeciw represjom wymierzonym w górników.

- 4.XI. GDAŃSK. Komunikat:

Dyrektor Stoczni Gdańskiej Czesław Tokubiński dwa razy /o godz. 11.00 i 13.45/ informował załogę przez radiowęzeł, że Stocznia będzie pracowała i wywiązywała się ze swoich kontraktów do grudnia 1990 roku. Jednocześnie oznajmił, że na terenie Stoczni będą powstawały nowe jednostki gospodarcze i organizacyjne. Pełnomocnik do spraw likwidacji i zabezpieczenia zakładu będzie funkcjonował od 30.XI. tego roku. Do 1 grudnia '88 zostanie ustalona ilość zatrudnionych, wszyscy, którzy pozostaną w zakładzie do końca, mają gwarancję przyjęcia do pracy w sąsiednich stoczniach. Cz. Tokubiński powołał się przy tym na rozmowy z dyrektorami tych stoczni i zaplanował o spokoj i rozwój w podejmowaniu indywidualnych decyzji.

- 4.XI. LUBLIN. List do premiera M.F. Rakowskiego

Komitet Zakładowy NSZZ "S" przy PSC w Lublinie stwierdza co następuje: podjęta przez Pana decyzja o zamknięciu Stoczni Gdańskiej im. Lenina jest prowokacją polityczną, a nie rachunkiem ekonomicznym. Jest to cios zadany zakładowi, w którym narodziła się "S" i w którym pracuje jej przewodniczący Lech Wałęsa, uważany przez Pana za osobistego wroga. W sierpniu 1981 r. zrywając umowy, powiedział Pan: "krzyżyk na drogę". Następnie, na spotkaniu w Stoczni Gdańskiej zachowywał się Pan arogancko i wyzywające wobec robotników, a godność Lecha Wałęsy podeptał. Reasumując powyższe stwierdzamy, że jest to zemsta osobista Pana premiera, a nie żadna z reguł wprowadzania reformy gospodarczej. Podejmując taką decyzję liczył Pan, że pracownicy Stoczni, jak i innych zakładów, tak na wybrzeżu jak i w kraju, zaczną demontaż "realnego socjalizmu", co miało ułatwić Panu całkowite zerwanie rozmów okrągłego stołu. Tak się nie stało. Wobec powyższego żądamy cofnięcia decyzji o zamknięciu Stoczni Gdańskiej, zaprzestania wszelkich represji, przyjęcia do pracy wszystkich zwolnionych w Jastżębiu i Stalowej Woli, natychmiastowego przystąpienia strony rzą-

dowej do rozmów przy "okrągłym stole" bez warunków wstępnych i tematów tabu.

Komitet Założycielski NSZZ "S" przy FSC w Lublinie
/18 podpisów/

- 4.XI. NOWA HUTA. Komunikat

W dniu 4.XI.br. odbyło się nadzwyczajne posiedzenie Komitetu Organizacyjnego NSZZ "S" Kombinatu Metalurgicznego Huta im. Lenina. Omówiono aktualną sytuację w kraju i w Związku. Wobec decyzji ministra rozwiązującej z dniem 1.XII.88 Stocznnię Gdańską Komitet Organizacyjny postanowił:

1. Wyrazić zdecydowany protest wobec tej decyzji, będącej aktem politycznej prowokacji.
2. Zwrócić się poprzez wydziałowe Komitety "S" do załogi KM HiL o powszechny udział w akcji na rzecz obrony robotników Stoczni i ich miejsc pracy, gdy zajdzie taka konieczność. Mamy bowiem świadomość, że następnym przeznaczonym do likwidacji może być każdy inny niepokorny solidarnościową działalnością zakład pracy. Także nasza Huta.
3. Wysłać list protestacyjny do ministra Przemysłu.

Treść listu do ministra:

minister Przemysłu Rządu PRL

List otwarty

Jako Minister Przemysłu Rządu PRL uznał Pan za nierentowną stocznnię Gdańską i postanowił ją zamknąć. Decyzja ta ma potwierdzić reformatorskie działania rządu, a w rzeczywistości jest zamachem na zakład pracy będący kolebką "S". To przed tą Stocznnią stoją trzy krzyże symbolizujące walkę, nadzieję i zwycięstwo tych, którzy w obronie swych niezbywalnych praw oddali życie. Dzisiaj Pan, przedstawiciel władzy o tym samym rodowodzie co wydający rozkazy strzelania do polskich robotników próbuje wymazać ze świadomości narodu zwycięski symbol sierpnia '80. Jeśli Pan jako minister rządu mówi, że Stocznia Gdańska jest nierentowna, my odpowiadamy: nierentowny jest cały system polityczny i gospodarczy PRL. Jednocześnie kierując się troską o dobro spraw ekonomicznych kraju oczekujemy od Pana Ministra publicznej odpowiedzi na następujące pytania:

1. Kto przyjmował dla Stoczni Gdańskiej zamówienia produkcyjne?
2. Jakie są koszty produkcji i cena sprzedawanych statków?
3. Kto mianował Dyrektora Naczelnego Stoczni?
4. Jak ocenia funkcjonowanie Stoczni Samorząd Pracowniczy i Związki Zawodowe i czy konsultował Pan z nimi swoją decyzję?
5. Czy przed decyzją o rozwiązaniu Stoczni rząd PRL podejmował działania zmierzające do poprawy wyników ekonomicznych tego zakładu?

Udzielenie wiarogodnej odpowiedzi na te pytania stanowiłoby będzie o rzetelności podejmowanych przez Pana działań i pozwoli poznać rzeczywiste intencje rządu.

Komitet Organizacyjny NSZZ "S" KM HiL

- 4.XI. SZCZECIN. Oświadczenie Komitetu Organizacyjnego NSZZ "S" w WPKM

Decyzja o likwidacji Stoczni Gdańskiej jest dla nas zaskoczeniem, ale nie jesteśmy nią zdziwieni. Została podjęta, gdy po raz kolejny po strajkach w maju i sierpniu '88 robotnicy zadali władzy pytanie: gdzie jest ta sprawiedliwość, którą obiecano przed 40 laty? gdzie te błogosławione skutki planowania gospodarczego, które miało nas chronić przed zmurą kryzysu, inflacji, redukcji i bankructwa? gdzie jest to lepsze jutro dla nas i dla naszych dzieci? Na to ostatnie pytanie wielu z nas, a przede wszystkim nasze dzieci, dają odpowiedź szukając szans zagranicą, w kapitalizmie. Decyzję władz traktujemy jako konsekwentną realizację jej hasła: "idziemy drogą walki i porozumienia", z tym, że w sytuacji politycznej, ideologicznej i gospodarczej klęski, władza realnie toczy walkę ze społeczeństwem, stosując wszelkie możliwe chwytły, natomiast słowa o porozumieniu traktuje jako pozór; frazes i fałszywe obietnice. Kończąc strajki w dniu 3.IX. nie mieliśmy złudzeń co do prawdziwych intencji władz. Zaryzykowaliśmy z pełną świadomością tego, że "okrągły stół" może być pustą obietnicą. Całym

swoim zachowaniem przez ostatnie dwa miesiące, a teraz przez decyzję o likwidacji Stoczni, władza pokazała, jak rozumie rozmowy o zamierzonych reformach i zmianach struktur gospodarczych. Faktycznie nie widzi w społeczeństwie partnera, nie chce z nim niczego uzgadniać. Znowu, jak przed 40 laty, uważa, że jest w stanie sama pokierować procesami społecznymi. Teraz jednak my jesteśmy mądrzejsi, wiemy, że tylko obrona naszych społecznych interesów może władze nauczyć rządzenia i sensu gospodarowania. Jesteśmy za reformą, nie bronimy nierentownych przedsiębiorstw, czy sztucznie stworzonych pomników socjalizmu, będących cząstką jedynie niewiarogodnym marnotrawstwem sił społecznych. Będziemy walczyć o to, by o społeczeństwie nie decydowano bez niego, by nie lekceważono jego żywotnych interesów, by doradne cele polityczne nie miały wpływu na gospodarkę. Wszystkimi tymi bledami obciążona jest decyzja o zamknięciu Stoczni Gdańskiej. Nie przestraszyliśmy się słów premiera Rakowskiego, że wojsko i siły porządkowe gwarantują porządek w kraju. Naprawdę, to stoją one na straży chaosu i bałaganu. Solidaryzujemy się z pracownikami zwolnionymi za strajk na Śląsku i w Stalowej Woli, popieramy załogę Stoczni Gdańskiej i będziemy z nią solidarni, gdy nadejdzie czas próby.

- 4.XI. WARSZAWA.. Oświadczenie:

W związku z decyzją władz o likwidacji Stoczni Gdańskiej im. Lenina, a także wobec ogłoszonych w oficjalnych środkach przekazu powodów tej decyzji NSZZ "S" Uniwersytetu Warszawskiego i NZS UW uważają za konieczne oświadczyć co następuje.

Stocznia Gdańska nie jest po prostu jednym z wielu zakładów pracy w Polsce. W niej narodziła się "S" - jedyny autentyczny w ostatnim okresie masowy ruch na rzecz reform, zmierzający do ustanowienia w naszym kraju normalnych stosunków społecznych, politycznych i ekonomicznych. Stocznia Gdańska jest dla polskich środowisk pracy nie tylko symbolem walki o ich prawa, ale także najsilniejszym tej walki bastionem. W tej sytuacji decyzja o jej zamknięciu nie może być odebrana inaczej jak tylko świadome uderzenie w polski świat pracy, zmierzające do jego rozbitcia. Wobec braku obiektywnych kryteriów opłacalności, jak też całościowego i przejrzystego programu reformy gospodarczej twierdzenie, że likwidacja Stoczni jest ekonomicznie nieodzowna staje się twierdzeniem arbitralnym, całkowicie nieuzasadnionym. Tryb podjęcia decyzji bez konsultacji z samorządem robotniczym Stoczni i rzetelnej społecznej debaty, jak również sposób poinformowania społeczeństwa o faktach tej decyzji towarzyszących dodatkowo sprawiają, że informacja o jej motywach nie zasługuje na wiarę. Decyzja władz nosi wszelkie znamiona prowokacji politycznej, szczególnie jaskrawej i groźnej w okresie przygotowań do rozmów okrągłego stołu, przy którym jednym z głównych rozmówców ma być przewodniczący "S" - pracownik skazanej na likwidację Stoczni.

W tej sytuacji NSZZ "S" UW oraz NZS UW stanowczo protestują przeciwko decyzji o zamknięciu Stoczni Gdańskiej deklarując jednocześnie jej środowisku pracy wszelkie możliwe poparcie i pomoc.

NSZZ "S" UW
NZS UW

- 4.XI. KRAKÓW. Oświadczenie:

wobec decyzji władz o zamknięciu z dniem 1.XII.1988 r. Stoczni Gdańskiej oświadczamy, co następuje:

1. Zarówno moment jak i tryb podjęcia decyzji wskazuje wyraźnie na jej

polityczny charakter, a sposób jej ogłoszenia jest wręcz prowokacyjny i pogiębia nieufność do rządu premiera Rakowskiego.

2. Uważamy, że samo przyspieszenie "ręcznego sterowania" przedsiębiorstwami i ich likwidowanie - i to głównie w oparciu o kryteria polityczne - bez przeprowadzenia przewidzianego w odpowiedniej ustawie postępowania upadłościowego nie ma nic wspólnego z reformowaniem gospodarki.

3. Zdecydowanie żądamy cofnięcia decyzji o zamknięciu Stoczni. Rząd premiera Rakowskiego nie powinien mieć złudzeń, że likwidując Stocznnię zlikwiduje "Solidarność".

4. Solidaryzujemy się ze stanowiskiem Lecha Wałęsy w tej sprawie i wzywamy wszystkich ogniwa "Solidarności" w Małopolsce do wyrażenia czynnego poparcia stoczniołcom. Pamiętajmy, że to, co stało się z nimi, może spotkać każdego z nas.

Za Regionalny Komitet "Solidarności" Małopolska
Przewodniczący RKS Stefan Jurczak

- 4.XI. SZCZECIN. Oświadczenie MKO Regionu Pomorze Zachodnie

Upłynęły 2 miesiące od zakończenia sierpniowych strajków. Z powodu stawianych przez władze przeszkód nie zostały rozpoczęte rozmowy przy "okrągłym stole". Nie przywrócono do pracy wielu górników zwolnionych za sierpniowe strajki, a także kilku pracowników Huty Stalowa Wola. Nadal prowadzone są śledztwa wobec członków Komitetów Strajkowych, również w Szczecinie. Coraz bardziej nasila się antysolidarnościowa propaganda. Kilka dni temu premier Rakowski podjął decyzję o likwidacji Stoczni Gdańskiej. Nie ulega wątpliwości polityczny, antysolidarnościowy charakter tej decyzji. Wszystkie te okoliczności wskazują wyraźnie, że władza w dalszym ciągu prowadzi grę obliczoną na uniemożliwienie "S" legalnego istnienia. W tej sytuacji jest naszym obowiązkiem oświadczyć wprost: jesteśmy zdecydowani kontynuować nasze poczynania na rzecz umożliwienia "S" legalnej działalności. Za sprawę podstawową uważamy tworzenie zakładowych organizacji "S" i podjęcie przez nie działalności związkowej bez względu na przeszkoje stawiane przez kogokolwiek. W wywołanej przez władze atmosferze politycznej nie widzimy sensu wprowadzenia rozmów przy "okrągłym stole". Przywrócenie do pracy zwolnionych górników oraz pracowników Huty Stalowa Wola, bezwarunkowe umorzenie śledztw w sprawach strajkowych, zaprzestanie jęczącej propagandy, cofnięcie decyzji o likwidacji Stoczni Gdańskiej, zadeklarowanie przez władze intencji przywrócenia "Solidarności", uważamy za warunki konieczne do nawiązania rozmów przy "okrągłym stole". Zwracając uwagę na dramatyczny rozwój sytuacji MKO NSZZ "S" Regionu Pomorza Zachodniego apeluje do członków Związku o zachowanie gotowości do solidarnego działania.

- 4.XI. TARNÓW. O g. 15.00 pięciu członków WiP-u zorganizowało demonstrację z żądaniem przestrzegania przez władze zapisów ustawy o służbie zastępczej. Jeden z demonstrantów otrzymał uprzednio odmowę przyznania służby zastępczej. Milicja nie interweniowała.

- 5.XI. GDAŃSK. Oświadczenie:

W odpowiedzi na list gen. Czesława Kiszczaaka z 2.XI.b.r. przedstawiłem co następuje: kierowany myślą o dobru kraju i wolą porozumienia wyrażam co do zasady zgodę na odbycie proponowanego spotkania. Przedmiotem spotkania powinno być omówienie całokształtu spraw związanych z obradami "okrągłego stołu", a nie tylko kwestii proceduralnych. W ciągu 2 miesięcy trwały rozmowy między sekretarzem Józefem Czyrkiem a prof. Andrzejem Stelmachowskim. Rozpatrzone zostały sprawy liczby i list uczestników, podziału na zespoły robocze, zasady prowadzenia obrad. Sprawy techniczne omówili delegowani przez obie strony sekretarze. Przeszkody w realizacji "okrągłego stołu" nie są ani proceduralne ani techniczne, lecz merytoryczne. Poza sprawami wymienionymi w liście generała Kiszczaaka powinniśmy omówić potrzebę deklaracji intencji obu stron, jaka określałaby gotowość doprowadzenia do rozwiązania w najważniejszych sprawach kraju, w tym w sprawie "Solidarności". Co do składu uczestników wyraziłem swoje stanowisko w liście surzęd 2 tygodni, skierowanym do generała Kiszczaaka, na który nie otrzymałem odpowiedzi. Dwie ważne sprawy wymagają także omówienia. Podjęta zo-

stała przez premiera decyzja o likwidacji Stoczni Gdańskiej, której to decyzji nie mogliśmy inaczej odebrać niż jako zablokowania drogi do "okrągłego stołu". W tej sytuacji, jeżeli chce się doprowadzić do spotkania, decyzja ta powinna być wstrzymana tak, aby dać zakładce i kierownictwu Stoczni możliwość innego rozwiązania sprawy przysiężności Stoczni. Ponadto oczekujemy wykonania przyrzeczeń generała Kiszczaka, złożonych na posiedzeniu w dniu 15.IX.b.r., odnoszących się do zaniechania represji wobec uczestników tegorocznych akcji strajkowych. Proponujemy, by wyznaczyć termin naszego spotkania niezwłocznie po uzyskaniu wiadomości, że przywrócono do pracy /na poprzednich warunkach, z zachowaniem ciągłości pracy/ wszystkim uczestników tegorocznych akcji strajkowych, oraz po wstrzymaniu wykonania podjętej decyzji w sprawie Stoczni. W tej sytuacji spotkanie nasze zależy wyłącznie od decyzji władz. Mimo wielu zawodów ufam, że tym razem uda nam się dojść do porozumienia.

Lech Wałęsa

- 5.XI. GDAŃSK. Oświadczenie Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność":

Decyzja likwidacji Stoczni Gdańskiej jest groźnym aktem politycznym wskazującym na to, że rząd Mieczysława Rakowskiego wykorzystuje nadzwyczajne uprawnienia do utrwalenia stalinowskiego modelu zarządzania gospodarką. Nic nie wskazuje na rzeczywiste uzasadnienie ekonomiczne tej decyzji. Jest to akt zemsty wobec "Solidarności" i wobec Stoczni Gdańskiej, zakładu, w którym podpisano Umowę Gdańskie i sztandarowe miejsca pierwszych inicjatyw na rzecz reform gospodarczych. Stoczni Gdańskiej trzeba bronić. W tej sytuacji uważamy za konieczne przeprowadzenie w listopadzie szerokiej akcji na rzecz legalizacji "Solidarności", w obronie Stoczni Gdańskiej oraz w obronie represjonowanych uczestników strajków, do akcji strajkowej włącznie.

Uważamy za słuszne wsparcie inicjatyw zmierzających do wewnętrznej reformy Stoczni Gdańskiej i obrony istnienia tego zakładu. Uznajemy także, że w przypadku podjęcia rzeczywistej reformy gospodarczej może się zdarzyć zamykanie zakładów pracy. Decydować o tym powinny prawa rynku i zasady rachunku gospodarczego, a nie arbitralne decyzje polityczne. Każda decyzja likwidacji lub przekształcania zakładów musi być poprzedzona publiczną analizą ich sytuacji gospodarczej, przeprowadzoną z udziałem przedstawicieli i ekspertów powołanych przez załogi, którzy muszą mieć dostęp do wszystkich informacji o przedsiębiorstwie. Pierwszym krokiem winno być opublikowanie listy zagrożonych przedsiębiorstw i wezwanie załóg pracowniczych tych przedsiębiorstw do podjęcia próby uzdrowienia sytuacji. Konieczne jest także przygotowanie niezbędnych instrumentów ochrony interesów pracowniczych.

- 5.XI. BIAŁYSTOK. RKW NSZZ "Solidarność" regionu Białystok wydało oświadczenie protestujące przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej.

- 6.XI. TORUŃ. W czterech kościołach Torunia zorganizowano akcję zbierania podpisów pod petycją o transmisję środowych audiencji papieskich do kraju. W jednym tylko kościele na Rubinkowie petycję podpisało 2300 osób. W następną niedzielę akcja będzie powtórzona.

- 6.XI. EBLĄG. Odbyło się inauguracyjne zebranie Koła myśli Politycznej.

- 6.XI. GORZÓW WIELKOPOLSKI. O g. 16.00 odbyła się manifestacja pod hasłem legalizacji "Solidarności" oraz obrony Stoczni Gdańskiej. Demonstrację zorganizowała kadra Regionu. Milicja nie interweniowała. W pochodzie, który przebył odległość 2 km przez centrum miasta, uczestniczyło ok. 200 osób.

- 6.XI. GLIWICE. Spotkanie reprezentantów różnych środowisk niezależnych Regionu Śląsko-Dąbrowskiego. Wydano komunikat z żądaniem legalizacji "Solidarności".

darności", NZS i innych organizacji społeczno-politycznych. Podjęto decyzję o wspólnych obchodach rocznicy odzyskania niepodległości i rocznicy masakry w KWK "Wujek". Uczestniczyli: Kazimierz Światoń /"Solidarność"/, Adam Słomka /KPN/, Sabina Marcińska /NZS/, Jadwiga Rudnicka i Jan Mazurkiewicz /Duszpasterstwo Ludzi Pracy przy kościele Św. Krzyża w Gliwicach/, Marek Gabrys /grupa inicjatywna regionalnego klubu "Dziękania"/ i inne osoby. Rzecznikiem prasowym grupy został Kazimierz Światoń, Katowice, ul. Mikołowska 30 m. 7, tel. 514-919.

- 6.XI. WODZISŁAW ŚLĄSKI. Oświadczenie:

My, zebrani w dniu 6.XI.88 r. delegaci Walnego Zjazdu NSZZ "Solidarność" KWK "1 Maja" w Wodzisławiu Śląskim, podjęliśmy następującą uchwałę:

Domagamy się natychmiastowego przywrócenia do pracy naszych kolegów górników z wszystkich kopalń, zwolnionych za uczestnictwo i organizowanie strajków sierpniowych 88 r. oraz zaprzestania innych represji, typu powołania do wojska, eksmisje z mieszkań, postępowania prokuratorskie, degradacje płacowe. Na naszej kopalni dotyczy to pracowników, członków NSZZ "Solidarność", zwolnionych i ponownie przyjętych na represyjnych warunkach:

Mokanek Adam - oddział G-8
Borys Krzysztof - oddział MDM-3
Niemiec Józef - oddział G-8 A
Tyc Tadeusz - oddział G-11
Rzepa Tadeusz - oddział GPD-3

Mamy pełną świadomość, że dzięki odwadze tych ludzi rozpoczną się w końcu pozytywne przemiany w naszej ojczyźnie i okragły stół przyniesie oczekiwane przez społeczeństwo konkretne i wymierne efekty. Petycja do Sejmu PRL, którą podpisało 2 tys. górników w KWK "1 Maja" upoważnia nas do złożenia takiego oświadczenia.

Ponadto protestujemy przeciw decyzji rozwiązania Stoczni Gdańskiej, którą uważamy za polityczną prowokację, wymierzoną w NSZZ "Solidarność" i przewodniczącego Lecha Wałęsę.

Za Walne Zebranie Delegatów
Przewodniczący Komisji Zakładowej NSZZ "Solidarność"
Waldemar Kapłon

- 6.XI. Apel:

Ostatnio w Czechosłowacji nasiliły się represje wobec przedstawicieli opozycji demokratycznej. Na próbę zorganizowania obchodów 70. rocznicy niepodległości władze odpowiedziały masowymi aresztowaniami działaczy niezależnych, rewizjami i satkami zatrzymań. Przeciwko kilkunastu aresztowanym wszczęto postępowanie prokuratorskie pod różnymi zarzutami, m.in. próby obalenia republiki, szkalowania republiki za granicą i wydawania samizdatu. Szykany wymierzone są przede wszystkim w członków Niezależnego Stowarzyszenia Rókojowego "Inicjatywa na rzecz Demilitaryzacji Społeczeństwa" (NMS). W więzieniu przebywają m.in.:

- Petr Cibulka, sygnatariusz Karty 77 i wydawca samizdatu mzyycznego i literackiego, członek Solidarności Polsko-Czechosłowackiej,
- Tomas Dvorač, członek NMS, działacz Solidarności Polsko-Czechosłowackiej,
- Ivan Martin Jizouš, sygnatariusz Karty 77, członek VONS i Solidarności Polsko-Czechosłowackiej, wydawca podziemnego pisma "Vokno",
- ks. František Lizna, wydawca samizdatu,
- Hana Marvanova, działaczka NMS i redaktorka biuletynu NMS,
- Dušan Skala, sygnatariusz Karty 77, redaktor literackiego pisma "Host",
- Jiří Tihý,
- Lubos Vydra, NMS, redaktor biuletynu NMS, członek Solidarności Polsko-Czechosłowackiej.

Szczególnie drażącą represją jest umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym Antonina Navratila, autora petycji w obronie Kościoła katolickiego, podpisanej przez 600 tys. obywateli CSRS.

Fakty te budzą niepokój i stawiają pod znakiem zapytania liberalne deklaracje czechosłowackich przywódców. Stanowczo protestujemy przeciw totalitarnym praktykom wymierzonym w ludzi walczących o stworzenie społeczeństwa obywatelskiego. Wzywamy polską i światową opinię publiczną do zdecydowanego wystąpienia przeciw represjom i łamaniu praw ludzkich w Czechosłowacji. Apelujemy do wszystkich organizacji i instytucji demokratycznych o solidarność i o akcje protestu w obronie naszych przyjaciół.

Jarosław Broda
Leszek Budrewicz
Zbigniew Bujak
Andrzej Falkiewicz
Władysław Frasyniuk
Radosław Gawlik
Bronisław Geremek
Zbigniew Hanas

Mirosław Jasiński
Jacek Kuroń
Barbara Labuda
Jan Lityński
Wojciech Maziarski
Adam Michnik
Anna Morawiecka-Kowal
Piotr Niemczyk
Mieczysław Piotrowski

- 6. XI. WAŁBRZYCH. Oświadczenie:

Tymczasowa Komisja Górnicza Zagłębia Wałbrzyskiego popiera wysiłki stoczniowców, Lecha Wałęsy i całego Związku "Solidarność" mające na celu wycofanie arbitralnej decyzji premiera Rakowskiego likwidacji Stoczni Gdańskiej. Protestujemy również przeciw decyzji zwarcetw, które odmawiają przywrócenia do pracy znacznej części strajkujących górników Górnego Śląska. Wzywamy również dyrektora ZRG Wałbrzych do przyjęcia do pracy kolegi Somerfelda, zwolnionego za próbę zorganizowania strajku na szybie Victoria 23.VIII.88 r.

- 7. XI. ZÓDŹ. Bojkot zajęć Szkolenia Wojskowego na Uniwersytecie Zódzkim. W bojkocie uczestniczyli ok. 95% studentów. W związku z bojkotem zorganizowane są studenckie pikety przed Studium Wojskowym i na Osiedlu Akademickim, gdzie już od rana pojawiają się znaczne siły milicji w samochodach. Milicjanci prowokują studentów do bójki legitymując i zrywając transparenty.

O godz. 15.30 przy ul. Piotrowskiej odbył się happening pod hasłem "Galopująca inflacja" zorganizowany przez Galerię Działań Maniakalnych /N/S i W/P/. Uczestnicy trzymają transparenty: "Niech żyje kryzys", "Towarzysze do dna", "Kto powstrzyma galopującą inflację", "Minister Finansów prosi o wsparcie". Organizatorów happeningu brutalnie atakuje milicja. Zatrzymano i pobito Marka Oleksiaka, Tomasza Gadułę, Krzysztofa Dudka i Krzysztofa Skibę, którego na oczach tłum milicjanci bili pałkami i ciągnęli gołymi plecami po asfalcie. W sumie zatrzymano 17 osób, w tym kilku uczniów szkół średnich. Wszystkie te osoby wypuszczono tego samego dnia.

- 7. XI. KIELCE. W liceum im. 5. Jeromskiego miała się odbyć akademія z okazji rocznicy rewolucji październikowej. Do uroczystości nie doszło, ponieważ uczniowie jednej z klas zorganizowali happening, ubierając się w stosowne czerwone stroje i wnosząc humorystyczne hasła.

- 7. XI. GORZÓW WIELKOPOLSKI. Grupa młodzieży ze szkół średnich planowała urządzenie happeningu w centrum miasta z okazji rocznicy rewolucji październikowej. Do happeningu jednak nie doszło: milicja obstawiała szczególnie centrum miasta, zaś SB zatrzymała siedmiu uczniów. U Pawła Pawłowskiego z I LO przeprowadzono rewizję. W godzinach popołudniowych zatrzymanych zwolniono, grożąc im w czasie rozmów kolegiami.

- 7.XI.URSUS. W godzinach 14.15 - 14.45 przed bramą ZM "Ursus" odbył się wiec protestacyjny przeciwko represjom na Śląsku i przeciwko zamknięciu Stoczni Gdańskiej. Udział wzięło ok. 600 osób, były transparenty "S" i "NZS". Przemawiali: Zbigniew Bujak, Jan Lityński, Kazimierz Wróblewski i Marek Jarosiński z Komitetu Organizacyjnego "S" w "Ursusie", oraz Tomasz Ziemiński z NZS. Bujak poinformował o przebiegu obrad KKW i o konieczności przygotowania się do ewentualnego strajku, Lityński przedstawił sytuację na Śląsku i zgłosił rezolucję w sprawie przywrócenia do pracy górników zwolnionych po strajkach, Wróblewski odczytał oświadczenie Komitetu Organizacyjnego z 3.XI (patrz SIS nr 8), które zebrani przyjęli jako uchwałę wiecu. Po zakończeniu wiecu ok. 400-500 osób przeszło pochodem pod pomnik upamiętniający wydarzenia Czerwca 1976. Milicja nie interweniowała.

- 7.XI.WARSZAWA. Komunikat RKW Mazowsze:

W odpowiedzi na apel Lecha Wałęsy i Krajowej Komisji Wykonawczej NSZZ "Solidarność" pracownicy ZM Ursus zebrani w dniu dzisiejszym na wiecu zaprotestowali przeciwko prowokacyjnej decyzji władz o likwidacji Stoczni Gdańskiej. Na wiecu przyjęto 2 rezolucje:

- oświadczenie komitetu organizacyjnego NSZZ "Solidarność" ZM Ursus protestujące przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej,
- żądanie natychmiastowego przywrócenia do pracy represjonowanych górników.

RKW apeluje do członków i sympatyków "Solidarności" w naszym Regionie o organizowanie wieców i innych akcji, w tym strajków, w obronie Stoczni Gdańskiej, o organizowanie protestów przeciwko trwającym nadal represjom w stosunku do uczestników sierpniowych strajków, zwłaszcza w stosunku do górników.

Postanowiono, że funkcje rzecznika NSZZ "Solidarność" Region Mazowsze będzie pełnił Jan Lityński, ul. Filtrowa 61 m.45 tel. 250-259. Prosimy o przekazywanie do niego wszelkich informacji dotyczących działalności NSZZ "Solidarność" w naszym regionie.

- 8.XI. ŁÓDŹ. Trwał bojkot zajęć w Studium Wojskowym. W zajęciach uczestniczyło 10 studentów na 100. O godz. 7.30 zatrzymano trzech studentów z NZS-u: Andrzeja Jesionowskiego, Pawła Sztomberka i Szymona Zyberynga. Zatrzymania były związane z planowanym na godz. 15.30 wiecem. Wszyscy zostali wypuszczeni w godz. 13-14.00.

Na godz. 15.30 zapowiedziano wiec informacyjny na Osiedlu Akademickim za zgodą Rektora. Przed rozpoczęciem wiecu na Osiedle przyjechało ok. 10 bud i dwie armatki wodne. Milicjanci zerwali wszystkie plakaty, zabrali organizatorom sprzęt nagłaśniający, legitymowali i zatrzymywali studentów. Organizatorzy wiecu zawiadomili o tym fakcie Prorektorów, którzy przybyli na teren osiedla, w wyniku czego milicja wycofała się pozostając jednak w pobliżu. Wiec odbył się, ale bez urządzeń nagłaśniających.

- 8.XI. ZAGŁĘBIE MIEDZIOWE. Wiec w szybie zachodnim ZG Rudna. Uczestniczyło ok. 1000 osób. Protestowano przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej. Wiec prowadził członek Komitetu Organizacyjnego "S" Eugeniusz Dąbkowski.

- 8.XI. GŁOGÓW. W godzinach 10-12 odbył się wiec załogi Huty Głogów, w którym uczestniczyło ok. 1000 osób. Wiec zorganizował Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność", zgodnie z wolą wyrażoną na poprzednim wiecu 28.X. /patrz SIS nr 8/. Podczas tego wiecu dyrekcja odpowiedziała na postulaty zgłoszone 28.X.:

1/ w świetle obowiązujących przepisów dyrekcja nie może uznać komitetu

Organizacyjnego;

2/ w sprawie dodatku inflacyjnego - dyrekcja od tego miesiąca wprowadza dodatek 15 tys. zł na jednego pracownika Huty;

3/ w sprawie ekologii - przedstawiono sposoby rozwiązania problemu, zobowiązując się dostarczyć Komitetowi Organizacyjnemu dane dotyczące skażenia terenu badanego przez służby ochrony środowiska.

Założa negatywnie przyjęła stanowisko dyrekcji, uznając te propozycje za niewystarczające. Wysunięto postulat rozwiązania kombinatu.

- 8. XI. JASTRZĘBIE. Oświadczenie Międzyzakładowej Komisji NSZZ "S":

Ostatnie decyzje rządu premiera Mieczysława F. Rakowskiego wykazują, że zapowiadane przez niego reformy są narzędziem walki z "Solidarnością", opozycją i z narodem. Taki charakter miała decyzja o zamknięciu Stoczni Gdańskiej. Rozwiązanie Stoczni jest decyzją polityczną, mającą na celu odwołanie obrad okrągłego stołu. Jednocześnie napastliwa i jęcząca propaganda stara się całą odpowiedzialność za tę sytuację rzucić na Lecha Wałęsę i NSZZ "Solidarność". Kpiną wobec górników i oszustwem wobec całej Polski jest ogłoszona decyzja o likwidacji gwarectw. Jest to kolejna metamorfoza tzw. nadbudowy. Kopalnie dalej pozostaną ubezpieczone, dalej będą sterowanymi zakładami w ramach przedsiębiorstwa wielozakładowego.

Nie ustają także represje wobec przywódców strajków sierpniowych w górnictwie. Dalej 103 górników pozostaje bez pracy. Prokuratury warunkowo zwieszają postępowania wobec przywódców strajku. MK NSZZ "Solidarność", reprezentująca społeczeństwo Śląska, popiera oświadczenie Lecha Wałęsy i KKW i żąda cofnięcia politycznej decyzji o zamknięciu Stoczni Gdańskiej. Żądamy także, zgodnie z brzmieniem postulatów strajkowych, całkowitej likwidacji gwarectw i przeznaczenia środków finansowych do dyspozycji załóg, łączących na ich utrzymanie.

Żądamy natychmiastowego przywrócenia do pracy pozostałych górników i zaprzestania wszelkich represji.

MK NSZZ "Solidarność"

- 8. XI. ZAGĘBIE MIEDZIOWE. Ok. g. 22.00 w ZG Rudna odbył się drugi w tym dniu wiec, po zakończeniu II zmiany. Protestowano przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej. Ogłoszono pogotowie strajkowe.

- 8. XI. WODZISZAW ŚLĄSKI. Przed KWK "Marcel" odbył się w godzinach 13.30-14.30 wiec protestacyjny. Przewodniczący Komitetu Strajkowego Janusz Małek oraz delegaci innych kopalń. Uczestniczyło ok. 400 górników. Potępiono niedotrzymywanie umów podpisanych przez władze, wyrażono poparcie dla Lecha Wałęsy w tej kwestii.

- 8. XI. JASTRZĘBIE. TKZ NSZZ "Solidarność" KWK "Manifest Lipcowy" oświadcza:

Domagamy się kategorycznie przywrócenia do pracy wszystkich zwolnionych górników za akcje strajkowe podjęte w br. Do chwili obecnej nie zostało przywróconych 103 górników, w tym w naszej kopalni kol. Krzysztof Zakrzewski i kol. Jan Golec. Równocześnie uważamy, że arbitralne podjęcie decyzji w sprawie gwarectw jest tylko kolejną zmianą nazw istniejących struktur pośrednich. Likwidację gwarectw należy rozwiązać przy okrągłym stole, zgodnie z postulatem załóg górniczych (całkowita ich likwidacja).

Domagamy się natychmiastowego wystąpienia władz do rozmów przy okrągłym stole. Podejmowane przez rząd decyzje dotyczące sfery gospodarczej jednocześnie wskazują na to, że władzy należy na tym, by odwrócić decydujące rozmowy i rządzić dalej stalinowskimi metodami. W pełni popieramy oświadczenie Lecha Wałęsy i KKW NSZZ "S" z 5. XI., w pełni solidaryzujemy się ze słusznymi żądaniami załogi Stoczni Gdańskiej. Za TKZ - przewodniczący Kazimierz Włodarek

- 8.XI. OSTROWIEC ŚWIĘTOKRZYSKI. Komitet Organizacyjny NSZZ "S" Huty Ostrowiec wydał uchwałę protestującą przeciwko zamknięciu Stoczni Gdańskiej. Żąda się w niej m.in. dymisji premiera Rakowskiego.

- 8.XI. BIELSKO-BIAŁA. Regionalna Komisja Organizacyjna NSZZ "Solidarność" wydała oświadczenie protestujące przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej.

- 8.XI. GDAŃSK. W proteście przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej strajk objęli pracownicy Stoczni "Wisła" i Stoczni Remontowej. Lech Wałęsa zapowiedział o zakończenie tych strajków; do obu zakładów wysłano przedstawicieli MKS, mających doprowadzić do przerwania protestów. Do godz. 13.00 następnego dnia obie stocznie wznowiły pracę. Liczebność strajkujących w Stoczni Remontowej oceniano na ok. 500 osób, w "Wisła" - kilkadziesiąt osób.

- 8.XI. WARSZAWA. Komunikat:

Odbyło się spotkanie zespołu reform politycznych, powołanego przez Lecha Wałęsę do przygotowania negocjacji z władzami. Wzięli w nim udział przedstawiciele mniejszości narodowych: dr Turonek - wspólnota białoruska, dr Makowski - wspólnota litewska, dr Mokry - wspólnota ukraińska. Przedstawili oni postulaty uwolnienia narodowych stowarzyszeń kulturalnych spod nadzoru MSW i likwidacji barier prawnych w ich działalności, wyrównania krzywd historycznych (przesiedlenia, m.in. akcja "Wisła", deportacja do ZSRR), równouprawnienia w kulturze (odblokowanie wydawnictw, powołanie naukowych instytutów, teatrów, muzeów, autentyczna szkoła dwujęzyczna, wprowadzenie religii, kultury i tradycji ukraińskiej, białoruskiej i litewskiej w obieg kultury oficjalnej, transmisje świąt religijnych i inne programy w telewizji, lektoraty w radio, uzupełnienia programów polskiej szkoły, ratowanie niszczących obiektów kultury, m.in. powołanie komisji do skatalogowania i fundacji dla ochrony zabytków ukraińskich). Delegacja "Solidarności" uznaje żądania mniejszości narodowych za składnik swojego programu demokratyzacji i obiecała stawiać je w przyszłych negocjacjach z władzami. Ponadto mowa była o stosunkach między narodem polskim a narodami litewskim, białoruskim i ukraińskim, o szansach przewyższania uprzedzeń, o koniecznej pracy nad społeczną świadomością.

- 8.XI. GORZÓW WIELKOPOLSKI. Oświadczenie Rady Regionu NSZZ "Solidarność"

Arbitralna decyzja likwidacji Stoczni Gdańskiej stanowi jawną próbę zniszczenia "Solidarności", poczynając od jej kolebki. Ogłoszone przez rząd Mieczysława Rakowskiego ekonomiczne motywacje likwidacji Stoczni są zaskoną dymną czysto politycznej decyzji. Zamiast deklarowanego dialogu i porozumienia premier Rakowski zmierza do usunięcia "Solidarności" ze sceny politycznej. W tym celu posługuje się także represjami, szczególnie w odniesieniu do górników i działaczy opozycji. Stosuje się przy tym propagandowy kamuflaż, zasłaniający prawdziwe intencje władzy. A przecież "Solidarność" zrodziła się z protestu przeciwko nadużyciom władzy oraz z chęci zreformowania wszystkich dziedzin życia w Polsce. Decyzja premiera Rakowskiego dowodzi, że komunistyczna władza nadal chce rządzić za pomocą nakazów, ponad i poza społeczeństwem. Protestujemy przeciwko likwidacji Stoczni Gdańskiej, symbolu "Solidarności". Żądamy zmiany tej decyzji, domagamy się jawności w gospodarce.

Rada Regionu wzywa społeczeństwo województwa gorzowskiego do czynnego protestu w obronie "Solidarności". W obecnej sytuacji realną staje się możliwość podjęcia akcji strajkowej. Wzywamy, załogi zakładów pracy do poczynienia w tym celu niezbędnych przygotowań. Wzywamy również do udziału w manifestacjach i wiecach.

Nie ma przyszłości bez "Solidarności".

Oświadczenie nr 2:

W 70. rocznicę odzyskania przez naszą ojczyznę niepodległości pochylamy się w dziękczynieniu nad dziełem pokolenia marszałka Piłsudskiego. Dogłębne zrozumienie tego wielkiego wydarzenia nakłada na nas obowiązek jasnego stwierdzenia, że tylko w niepodległej Polsce możliwe będzie trwałe rozwiązanie dręczących kraj problemów w sposób zgodny z naszą tradycją i na miarę aspiracji wolnych obywateli. Dążenie do niepodległości dzisiaj to ustawiczna praca nad wykarcowaniem z polskiego życia stalinizmu, to zaprowadzenie pluralizmu związkowego, gospodarczego i politycznego. Będziemy mieli niepodległą III. Rzeczpospolitą, bo dzisiaj mamy "Solidarność", niezależny związek wolnych Polaków. NSZZ "Solidarność" walczyć o prawa i o godność pracownika oraz obywatela przygotowuje mocny fundament dla przyszłej niepodległej ojczyzny.

Nie ma wolności bez "Solidarności", nie będzie niepodległości bez "Solidarności".

31 podpisów członków Rady Regionu

S. XI. WARSZAWA. Oświadczenie:

Arbitralna decyzja rządu dotycząca likwidacji Stoczni Gdańskiej im. Lenina w terminie miesięcznym zaskoczyła nie tylko jej pracowników, ale również licznych przedstawicieli wszystkich warstw społecznych. Zapadła ona w chwili, gdy już oczywiste się stało, że kryzys gospodarczy i społeczny zwołany u nas być może jedynie w drodze dialogu między władzą i obywatelami oraz systematycznego zaznajamiania się rządu z opinią publiczną. Celowi temu miała służyć dyskusja przy okrągłym stole. Z samą ideą takiej dyskusji sprzeczna jest wspomniana decyzja. Zarówno niespotykane krótki termin jej realizacji, jak wybór tej właśnie Stoczni a nie innego przedsiębiorstwa w podobnym lub gorszym stanie gospodarczym, jakich jest niemało, świadczą bowiem o lekceważeniu przez rząd bezstronności w sprawowaniu władzy. Decyzja ta unaoczniała natomiast stanowisko dyktatorskie zajmowane przez władze z fatalnym skutkiem od wielu lat, szczególnie od grudnia 1981. W tej sytuacji czujemy się zobowiązani do gorącego protestu przeciw takiemu postępowaniu grożącemu katastrofą.

Andrzej Białas (fizyk, członek PAN), Anatol Brzoza (ekonomista, członek PAN), Wiesław Czyż (fizyk, członek PAN), Eugeniusz Domański (fizjolog, członek PAN), Władysław Fiszdón (mechanik, członek PAN), Wacław Gajewski (genetyk, członek PAN), Władysław Goldfinger-Kunicki (biolog, członek PAN), Zbigniew Ryszard Granowski (fizyko-chemik, członek PAN), Adam Hulanicki (chemik, prof. UW), Wilhelmina Iwanowska (astronom, członek PAN), Witold Karczewski (prof. PAN, lekarz), Jan Kielanowski (biolog, członek PAN), Stefan Kleniewicz (historyk, członek PAN), Jerzy Kołodziejczak (fizyk, członek PAN), Włodzimierz Kołos (chemik, członek PAN), Bohdan Korzeniewski (teatrológ, prof. PWST), Tadeusz Korzybski (lekarz, członek PAN), Maria Kopeć (lekarz, członek PAN), Marian Kryszewski (fizyko-chemik, członek PAN), Adam Kunicki (lekarz, członek PAN), Zdzisław Libera (historyk literatury, prof. UW), Stanisław Lorentz (historyk sztuki, członek PAN), Jerzy Koś (matematyk, członek PAN), Andrzej Schinzel (matematyk, członek PAN), Barbara Skarga (filozof, prof. PAN), Lucjan Sobczyk (chemik, członek PAN), Jan Stankowski (fizyk, członek PAN), Zdzisław Szymański (fizyk, członek PAN), Józef Werle (fizyk, członek PAN), Andrzej Ziabicki (fizyk, prof. PAN).

- 8.XI. POZNAŃ. Uchwała senatu Państwowej Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych:

Członkowie senatu PWSST na posiedzeniu w dniu 8.XI.1988, wstrząśnięci informacją o samobójczej śmierci tegorocznego wybitnie uzdolnionego absolwenta szkoły, Grzegorza Kossakowskiego w czasie odbywania rocznej podyplomowej służby wojskowej, pragną tą drogą wyrazić swój sprzeciw wobec zaistniałej sytuacji.

Fakt samobójstwa, który miał miejsce w Poznaniu, poprzedzony został próbą samobójstwa na terenie jednostki wojskowej w Elblągu, po której Grzegorz Kossakowski został odratowany. Próby takie nie miały miejsca w czasie studiów w tutejszej uczelni. Fakt determinacji ze strony Grzegorza Kossakowskiego dowodzi tragiczmu sytuacji absolwenta szkoły artystycznej włączonego w rygor służby wojskowej. Senet w trosce o możliwość powtórzenia się podobnej sytuacji jak również zaniepokojony nastrojami wśród społeczności studenckiej szkoły, ponawia wniosek z 20.VI.1988 roku o zawieszenie rocznej służby wojskowej absolwentów szkół artystycznych lub zhalezenia innej formy jej odbywania. Przypominamy, że w roku 1981 na mocy wspólnego porozumienia między organizacjami studenckimi a przedstawicielami LWP zawieszono powoływanie absolwentów szkół artystycznych do odbywania służby wojskowej. Senet PWSST w Poznaniu wyraża obawę, że pozostawienie sprawy bez rozwiązania spowoduje niepożądanym radykalizm nastrojów polityczno-społecznych, prowadzący do różnorodnych form protestu.

- 9.XI. ŁÓDŹ.

Komunikat:

W związku z prowadzonym od dnia 7.XI. na Uniwersytecie Łódzkim bojkotem zajęć Szkolenia Wojskowego i prawie 100% poparciem tej akcji przez studentów Uczelni Rektor Uniwersytetu Łódzkiego wydał następujący komunikat:

Po wysłuchaniu dyskusji na posiedzeniu Senatu UŁ w dniu 8 bm. stwierdzam, że nie znajduję podstaw do prowadzenia bojkotu zajęć w Studium Wojskowym UŁ.

Wzywam wszystkich studentów UŁ do zaprzestania akcji protestacyjnej i przypominam o konsekwencjach wynikających z Regulaminu studiów w przypadku niezastosowania się do wytycznych na zajęciach.

Komitet Uczelniany NŻS UŁ ze swej strony uważa, że powyższe oświadczenie nie jest zgodne z oczekiwaniami środowiska akademickiego. Żądamy podjęcia rzeczowych i konstruktywnych rozmów, które będą miały na celu zreformowanie niezdolnej dla studentów formy szkolenia. Uważamy, że jedynym sposobem na przywrócenie spokoju na uczelni jest poważne potraktowanie postulatów wysuwanych przez studentów. Oczekujemy od Rektora nie tylko wydawania komunikatów, ale przede wszystkim odpowiedzi na pytanie co uczyni w celu realizacji naszych postulatów.

KU NŻS UŁ

- 9.XI. ŁÓDŹ.

Komunikat:

W dniu 8.XI na Osiedlu Akademickim doszło do brutalnej interwencji SB i MO mającej na celu niedopuszczenie do wiecu informacyjnego NŻS. W związku z tym Rektor Uniwersytetu Łódzkiego wydał następujący komunikat:

Po wysłuchaniu informacji na posiedzeniu Senatu UŁ w dniu 8 bm. oświadczam, że budzi mój niepokój interwencja funkcjonariuszy Urzędu Spraw Wewnętrznych, która miała miejsce przed rozpoczęciem zebrania informacyjnego studentów na terenie Osiedla Akademickiego im. ZMW w dniu wczorajszym. Stwierdzam, że zebranie było zorganizowane za moją zgodą. Wyrażam więc zaniepokojenie wobec tej interwencji.

Rozumiemy zaniepokojenie Rektora spowodowane utratą kontroli nad wydarzeniami mającymi miejsce na terenie Uniwersytetu. Doszło do paradoksalnej sytuacji, gdy kapral MO dysponujący pałką może podeptać suwerenność uczelni nie licząc się w ogóle z oficjalną zgodą na wiec zwierzchnika Uniwersytetu. Zamiast wyrażania swojego zaniepokojenia żądamy wytłumaczenia się zarówno władz Uczelni jak i MO przed ogółem studentów.

KU NZS UŁ

- 9. XI. WARSZAWA. Na dziedzińcu Uniwersytetu odbył się w godzinach 12 - 12.45 wiec studentów i pracowników. Przedstawiono informację z Gdańska, dotyczące strajków protestacyjnych przeciwko decyzji o zamknięciu Stoczni. Maciej Jankowski mówił o represjach wobec górników. Jerzy Wocial przedstawił wspólna oświadczenie NZS i "S" UW, zaś Krzysztof Wolff odczytał oświadczenie przyjęte na wiecu w Ursusie 7. XI. Odczytano także oświadczenie reprezentacji grup pracowniczych UW z 2. XI. Następnie dr Tomasz Stankiewicz przedstawił sprawę rentowości przedsiębiorstw w warunkach realnego socjalizmu. Mariusz Kamiński z KKK NZS mówił o negocjacjach z przedstawicielami MON w sprawie reformy Studium Wojskowego. Działacz Akademickiego Biura Interwencji poinformował o działaniach Biura i wezwał studentów represjonowanych do zgłaszania wszystkich przypadków bezprawia, zwłaszcza po demonstracjach. Odczytano potem wspólne oświadczenie NZS i "S" Wydziału Historycznego w sprawie zamknięcia Stoczni. Zebrani zaproszeni zostali na panel historyczny poświęcony odzyskaniu niepodległości 70 lat temu. Panel odhędzie się 16. XI w Auditorium Maximum o godz. 18. Udział wezmą: Henryk Samsonowicz, Jerzy Holzer, Andrzej Garlicki, Alan Michnik, Marcin Król, Aleksander Hall, Leszek Moczulski, Andrzej Faczkowski. Na zakończenie wiecu przewodniczący Stowarzyszenia Katolickiej Młodzieży Akademickiej przedstawił jego działalność.

- 9. XI. JASTRZĘBIE. O godz. 5.40, między III a I zmianą, odbył się wiec w KWK "Manifest Łucowy". Uczestniczyło ok. 1000 osób. Protestowano przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej oraz przeciwko represjom wobec uczestników strajków sierpniowych.

- 9. XI. ŁÓDŹ. Oświadczenie:

W dniu 9. XI zawiązała się Tymczasowa Uczelniana Komisja Założycielska NZS Akademii Medycznej w Łodzi, która wyłoniła ze swego grona prezydium w składzie

Marek Sobański
Tomasz Nowicki
Leszecz Czupryński
Grzegorz Szymkiewicz
Grzegorz Hechman
Paweł Wiga

Postanowiono także przystąpić do Międzyuczelnianej Komisji Koordynacyjnej NZS w Łodzi.

TKZ NZS AM w Łodzi

- 9. XI. ŁÓDŹ. Oświadczenie:

Podczas wspólnego zebrania przedstawiciele NZS Uniwersytetu Łódzkiego i Akademii Medycznej w Łodzi postanowiono stworzyć Międzyuczelnianą Komisję Koordynacyjną. Przyjęto następujący podział miejsc: Uniwersytet Łódzki - 4 miejsca, Akademia Medyczna - 2 miejsca, Politechnika Łódzka -

- 1 miejsce. W skład Komisji weszli:
Andrzej Jesionowski - UZ
Szymon Pyczek - UZ
Marek Oleksiak - UZ
Michał Pałkowski - UZ
Marek Sobański - AM
Paweł Wiga - AM
Politechnika Łódzka - 1 vacat

- 9. XI. GDAŃSK. Zakończenie strajku w Gdańskiej Stoczni Remontowej

O godz. 11.00 dyrektor Stoczni przekazał przez radiowęzeł komunikat z żądaniem opuszczenia zakładu przez strajkujących oraz osoby wspomagające strajk. Zobowiązał jednocześnie mistrzów do usuwania siłą strajkujących. Do akcji usuwania siłą poza teren zakładu biorących udział w strajku dołączyła się zakładowa Straż Pożarna, Straż Przemysłowa oraz Służba Bezpieczeństwa. 176 osób skryło się w hali, gdzie była siedziba Komitetu Strajkowego. W związku z tą sytuacją K. S. postanowił zakończyć strajk. O godz. 13.30 strajkujący zwartą grupą opuścili zakład. Nie chciano ich wypuścić bramą główną dlatego sforsowali ją siłą.

Komunikat nr 4 Komitetu Strajkowego Gdańskiej Stoczni Remontowej (9. XI. 88, godz. 12.00):

Komitet Strajkowy Gdańskiej Stoczni Remontowej im. Józefa Piłsudskiego w związku z pacyfikacją Stoczni przez służby Straży Przemysłowej, Straży Pożarnej, pracowników administracji oraz Służby Bezpieczeństwa postanowił ogłosić zakończenie strajku. Ulegając przemocy, którą zastosowano w stosunku do załogi opuszczamy teren Stoczni przekonani, że czas legalizacji NSZZ "S" już niedługo nadejdzie. Zakończenie strajku nie jest naszą porażką, jest porażką władzy, która jeszcze raz użyła wobec nas siły ukazując swoje prawdziwe oblicze. K.S. postanowił zakończyć swoją działalność. Nie ma wolności bez "S".

Komitet Strajkowy NSZZ "S" GSR im. Józefa Piłsudskiego

9. XI. Oświadczenie Komitetu Strajkowego GSR (godz 20.00):

Komitet Strajkowy Gdańskiej Stoczni Remontowej im. Józefa Piłsudskiego w związku z podawaniem informacji wyrwanych z kontekstu, prowadzoną cenzurą dotyczących wiadomości z ostatniego strajku składa votum nieufności dla Rozgłośni Radia Wolna Europa. Wydaje nam się, że tego typu rozgłosnia mająca reprezentować wolną i niezależną myśl nie może stosować tak nielojalnych i niepoważnych metod. Jest to lekceważenie walczących o swoje prawa i o uratowanie kraju robotników Gdańskiej Stoczni Remontowej.

Nie ma wolności bez "S"

Komitet Strajkowy GSR im. J. Piłsudskiego

- 10.XI. WARSZAWA. Oświadczenie Komitetu Organizacyjnego NSZZ "S" pracowników PAN:

Wobec potęgającego się kryzysu społecznego i politycznego oświadczamy co następuje: sytuację postrzegamy jako rezultat posunięć władz, sprzecznych z ich deklaracjami gotowości do porozumienia narodowego, w tym do rozmów okrągłego stołu. Władze powinny zaprzestać piętnięcia przeszłości i bezzwłocznie usunąć już stworzone. Domagamy się:

- zalegalizowania NSZZ "S";
- cofnięcia i zaniechania wszelkich represji w stosunku do uczestników strajków;
- zawieszenia podjętej w przyczyn politycznych decyzji o likwidacji Stoczni Gdańskiej im. Lenina.

- 10.XI.URSUS. Uchwała Rady Pracowniczej ZM Ursus:

Wychodząc naprzeciw zainteresowaniu załogi ZM Ursus, wyrażonemu na wieceu w dniu 7.XI.88 w sprawie decyzji o likwidacji Stoczni Gdańskiej Rada Pracownicza ZM Ursus postanawia wyrazić swoje stanowisko:

Rząd premiera Mieczysława Rakowskiego nakazał likwidację Stoczni im. Lenina w Gdańsku, uzasadniając tę zaskakującą decyzję koniecznością realizowania reformy gospodarczej i restrukturyzacji polskiego przemysłu. Jesteśmy za Reformą i restrukturyzacją przemysłu. Uważamy jednak, że postanowienie premiera podyktowane zostało nie tyle względami ekonomicznymi, ile politycznymi. Wyniki finansowe Stoczni im. Lenina są lepsze od niektórych innych stoczni i wielu przedsiębiorstw innych branż. Rachunek rentowności tej stoczni jest przy tym wątpliwej wartości. Nie bierze on także pod uwagę olbrzymich strat poniesionych przez stocznię w wyniku decyzji produkcyjnych, wymuszonych przez centralną administrację gospodarczą. Zarządzenie premiera sugeruje więc polityczny charakter tej decyzji. Wydane zostało w trybie nagłym, na podstawie specjalnych uprawnień rządzą, uprawnień zakwestionowanych jako antyreformatorskie i antysamorządowe przez Krajowe Forum Rad Pracowniczych w Poznaniu we wrześniu br. Wiadomo zaś, że dyrekcja i samorząd są w stanie przedstawić program poprawy efektywności ekonomicznej stoczni. W powszechnym odczuciu celem nakazanej likwidacji Stoczni im. Lenina było wymierzenie ciosu załodze przedsiębiorstwa, w którym w roku 1980 zrodził się wielki ruch społeczny "Solidarności", a w roku 1981 położone zostały podwaliny ruchu samorządowego w postaci Sieci. Wbrew zamysłom rządu powodzenia reformy nie da się zapewnić poprzez arbitralne decyzje administracyjne i lekceważenie poparcia społecznego. Przed sformowaniem ekipy rządowej premier Rakowski przyjął przedstawicieli rad pracowniczych. Bardziej jednak niż takie spektakularne gesty samorządowi potrzebne jest szanowanie jego uprawnień i ich rozszerzanie. Domagamy się stanowczo zgodnie z wolą całej załogi Stoczni im. Lenina i w dobrze pojętym interesie społeczeństwa, aby rząd:

1. wstrzymał wykonanie swojego zarządzenia o likwidacji stoczni,
2. w imię jawności przedstawił społeczeństwu rzeczywiste dane o sytuacji stoczni i proponowanych rozwiązaniach oraz umożliwił załodze i jej organom samorządowym przedstawienie własnych opinii na ten temat,
3. zgodnie z ustawą o przedsiębiorstwie państwowym (art.12 i art.24) powołał zespół z udziałem przedstawicieli załogi i samorządu pracowniczego w celu opracowania i przedstawienia wniosków zmierzających do wyprowadzenia stoczni z obecnej sytuacji,
4. przyznał samorządowi pracowniczemu stoczni prawo powoływania i odwoływania dyrektora przedsiębiorstwa.

Przewodniczący Prezydium Rady Pracowniczej **Marek Jaroński**
Sekretarz Prezydium Rady Pracowniczej

- 10. XI. JASTRZĘBIE. W KWK "XXX-lecia PRL" pomiędzy 13.30 a 14.30 odbył się wiec z udziałem ok. 2000 osób zwołany w celu zaprotestowania przeciwko represjom wobec górników biorących udział w strajkach oraz wobec decyzji o likwidacji Stoczni Gdańskiej. Przemawiał przewodniczący KZ "S" w kopalni, Leszek Szuwariski, a także Alojzy Pietrzyk i Krzysztof Zakrzewski z MKS "Jastrzębie". Odczytano list Lecha Wałęsy do gen. Kiszczaka i ostatnie oświadczenie KKW. Podobne wiece odbyły się także w KWK "Moszczenica", gdzie w cechowni szybu głównego zebrało się 700 górników, zaś na szybach zachodnich - 1000 osób.
- 10. XI. NOWA HUTA. Wiece w odpowiedzi na wezwanie KKW z 5. XI. O 14.15 1,5-godzinny wiec w Zakładzie Walcowniczym. Uczestniczyło ok. 300 osób. Podjęto uchwałę popierającą Lecha Wałęsę "w każdej podjętej przez niego decyzji".
O 14.15 wiec na Walcowni Zimnej. W czasie wiecu ogłoszono decyzję o uruchomieniu stałych dyżurów członków komitetu organizacyjnego "Solidarności". 11. XI. planowane są następane wiece, m.in. w Zakładzie Mechanicznym i w Zakładzie Transportu.
- 10. XI. WARSZAWA
W Sądzie Rejonowym Miasta Stołecznego Warszawy w oddziale Ochota odbyła się rozprawa Andrzeja Malanowskiego, który jest oskarżony o nielegalne posiadanie broni. Chodzi tu o broń zabytkową z XIX wieku. Andrzej Malanowski oświadczył, że nie wiedział że z tej broni można jeszcze oddać strzały, natomiast z ekspertyzy milicyjnej wynika, że jest to możliwe.
W związku z powstałymi wątpliwościami sprawa została odroczonez na 13. XII do godz. 9.00.
- 11. XI. BYDGOSZCZ. U grobu Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego odbyła się rocznicowa uroczystość z okazji 11 Listopada. Uczestniczyło ok. 200 osób.
- 11. XI. WARSZAWA. Ok. godziny 11, w momencie przemarszu kompanii reprezentacyjnej LWP przed budynkiem Uniwersytetu Warszawskiego, studenci rozrzućili ulotki i wywiesili na gmachach UW transparenty "Solidarności", KPN-u i PPS-u.
O 12 odbył się rocznicowy wiec na UW z okazji 11. XI., zorganizowany przez KPN i PPS. Uczestniczyło ok. 300 osób.
Ok. 12 rocznicowy wiec odbył się również na Politechnice.

II. RUCH WEWNĄTRZZWIĄZKOWY

- 27. IX. WŁOCŁAWEK. Powołano Tymczasową Tajną Komisję Regionalną NSZZ "Solidarność", która wezwała do odbudowy struktur Związku w Regionie. Jest to pierwsza od czasu stanu wojennego regionalna struktura "Solidarności" w województwie włocławskim.
- 30. IX. SANOK. W sanockiej Fabryce Autobusów powstał Komitet Organizacyjny NSZZ "S". Skład Komitetu: Henryk Kozik, Franciszek Oberc, Kazimierz Gierczak, Jan Nebesio.
- 24. X. POZNAŃ. Komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" powstał w Zakładzie Remontów Energetycznych. Przewodniczącym jest Stanisław Wojcik.

Na listę członkowską "Solidarności" wpisało się 130 osób. Po ukonstytuowaniu się komitetu dyrektor wezwał S. Wójcicka i w obecności miejscowego sekretarza PZPR oraz funkcjonariusza SB zabronił mu organizowania zebrań związkowych.

- 24.X. KRAKÓW. W Centrum Naukowo-Produkcyjnym Mikroelektroniki Hybrydowej i Rezystorów "Unitra-Telpod" zawiązał się Komitet Organizacyjny "S" w składzie: Stanisław Godawa, Jan Kań, Jan Klima, Aleksander Sułek, Adam Wroha, Adam Bach. Komitet Organizacyjny poinformował dyrektora zakładu o swoim powstaniu. Działająca dotychczas niejawnie Tymczasowa Komisja Zakładowa zawiesiła swoją działalność i zwróciła się do członków "S" o podjęcie współpracy z Komitetem Organizacyjnym.

- 28.X. WŁOCŁAWEK. W Kujawskiej Fabryce Manometrów rozpoczął działalność Komitet Organizacyjny NSZZ "Solidarność", reprezentowany przez Józefa Maciejewskiego, Mariana Dębskiego, Marka Cichoróckiego. W okresie poprzedzającym powstanie Komitetu wolę przystąpienia do "Solidarności" wyraziło 600 pracowników /na 1300/.

- 29.X. BIAŁYSTOK. Komitet Założycielski NSZZ "S" w Zakładach Gazowniczych złożył do sądu wniosek o rejestrację. Komitet liczy 15 osób.

- 30.X. LEŻAJSK. Powstała tu jawna, dziewięćosobowa Tymczasowa Rejonowa Rada Rolników "Solidarność", która wystosowała do władz pismo z postulatami:

- tworzenia właściwych warunków ekonomicznych dla gospodarki indywidualnej;
- respektowania naturalnego prawa człowieka do swobodnego zrzeszania się /także chodzi tu o organizacje rolnicze/;
- pełnej realizacji porozumień podpisanych przez rząd z rolnikami w 1981 r.;
- zniesienia ograniczeń prawnych i administracyjnych krępujących przedsiębiorczość i inicjatywy gospodarcze;
- zmiany ustaw dyskryminujących rolników /chodzi tu o ustawę emerytalną i ubezpieczeniową/;
- zmiany przepisów dyskryminujących chłopo-robotników;
- zmiany zapisu w Konstytucji, w punkcie gwarantującym trwałość chłopkiej gospodarki indywidualnej na gwarantujący własność chłopskiej indywidualnej gospodarki rodzinnej;
- zlikwidowania barier uniemożliwiających swobodny obrót ziemią;
- umożliwienie rolnikom zakupu drzewa materiałowego oraz wszystkich materiałów budowlanych, z pominięciem konieczności posiadania planu w celu prowadzenia remontów oraz poprawy sytuacji w gospodarstwie;
- umożliwienia rolnikom indywidualnym łatwego nabycia środków produkcji oraz części zamiennych.

- nałdziernik. OLSZTYN. W Zakładach Transportu Spedycji Przemysłu Mięsnego powstał Komitet Założycielski NSZZ "S". Przewodniczącym jest Wiesław Frycki, który został od razu karnie przeniesiony na niższe stanowisko pracy.

- 2.XI. BIPELSKO-BIAŁA. Komisja Organizacyjna "S" w Fabryce Samochodów Mikrołitrażowych Zakład nr 1 wystąpiła do dyrekcji o przywrócenie do pracy dwóch członków Komisji: Andrzeja Kralczyńskiego i Jana Frączka, którzy nie zostali przyjęci do pracy w 1985 r. po wyjściu z więzienia, gdzie odbywali karę za prowadzenie działalności związkowej.

- 4.XI. WARSZAWA. Do sądu wpłynął wniosek o rejestrację "Solidarności" w Stołecznym Zespole Szkoleń Militacji w Konstancinie. Komitet organizacyjny liczy 14 osób. Poinformowano o tym fakcie dyrekcję i wywieszono komunikat skierowany do załogi Zespołu.

- 4.XI. WOŁOMIN. W Hucie Szkoła im. Feliksa Paplińskiego powstała 10-osobowa Tymczasowa Komisja Zakładowa NSZZ "Solidarność".

- 4.XI. NISKO K/STALOWEJ WOLI. Odybła się rozprawa dotycząca rejestracji NSZZ "S" Zakładów Mechanicznych "Nimet". Wniosek Komitetu Organizacyjnego o rejestrację został oddalony.

- 5.XI. WROCŁAW. Oświadczenie:

Zgodnie z decyzją członków Koła NSZZ "Solidarność" w SP nr 20 oświadczamy, że z dniem dzisiejszym wznawiamy jawną działalność koła.

Swoje uprawnienie w tym zakresie opieramy na Konwencji nr 87 dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych, ratyfikowanej przez PRL 14 grudnia 1956 r. /Dz.U. z 1958 r. nr 29, poz. 125/ i na Konwencji nr 98 dotyczącej zasad prawa organizowania się i rokowań zbiorowych, ratyfikowanej przez PRL 14 grudnia 1956 r. /Dz.U. z 1958 r. nr 29 poz. 126/ oraz na porozumieniu zawartym przez Międzyzakładowy Komitet Strajkowy z Komisją Rządową w Gdańsku 31 sierpnia 1980 roku.

Oświadczamy, że zamierzamy w dalszym ciągu realizować cele NSZZ "Solidarność" nakreślone w Statucie Związku i uchwałach I Krajowego Zjazdu NSZZ "S". W szczególności będziemy się domagać:

1. Legalizacji NSZZ "Solidarność" z Lechem Wałęsą jako przewodniczącym Związku.

2. Pluralizmu światopoglądowego i demokratyzacji życia szkolnego.

3. Przywrócenia kadzie Pedagogicznej należnej jej funkcji najwyższego kolegiального organu kierującego szkołą.

4. Realizowania w pełni Ustawy karty Nauczyciela, szczególnie w jej części dotyczącej płacy nauczycielskiej.

5. Umożliwienia przedstawicielowi naszego Związku udziału w pracach zespołu kierowniczego.

Zarząd Koła NSZZ "Solidarność"
przy Szkole Podstawowej nr 20
Maria Hernasowa /przewodnicząca/
Grażyna Tomaszewska /zastępca/

- 5.XI. WROCŁAW. Oświadczenie:

My, niżej podpisani nauczyciele szkół wrocławskich podejmujemy czynności zmierzające do zorganizowania Międzyszkolnego Koła NSZZ "Solidarność". Międzyszkolne Koło NSZZ "Solidarność" na czas organizowania się będzie związane organizacyjnie z kołem NSZZ "S" przy SP nr 20.

Wzywamy Koleżanki i Kolegów nauczycieli do poparcia naszej inicjatywy założycielskiej i do deklarowania członkostwa Międzyszkolnego Koła NSZZ "Solidarność".

Komitet Organizacyjny
Międzyszkolnego Koła NSZZ "Solidarność"
Grażyna Tomaszewska Magdalena Maksymowicz
Maria Hernasowa Lucyna Plantos

- 5.XI. ELBLĄG. Wniosek o rejestrację złożył Komitet Organizacyjny NSZZ "S" w ZM ZAMECH.

- 6.XI. LUBLIN. Spotkanie członków Komitetów Organizacyjnych "S" z następujących 10 zakładów Regionu: ZG Lubin, ZG Rudna, ZG Polkowice, ZG Sieroszowice, ZRG Lubin, PBK Częstochowa, ZBK Lubin, WPII Lubin, ZHEM Lubin, Ruta Głogów. Obecnych było 105 osób. Spotkanie było poświęcone sprawom organizacyjnym. W poniedziałek 7.XI. przewodniczący Komitetów byli w miejscach pracy przesłuchiwani przez SB.

- 7.XI. WARSZAWA. Komunikat rzecznika RKW Mazowsze:

W związku z powstaniem w naszym Regionie szeregu dużych Komitetów Założycielskich i Organizacyjnych NSZZ "S", liczących ponad 100 osób i rozpoczynających jawną działalność związkową, RKW NSZZ "S" Regionu Mazowsze, zgodnie z zasadami przyjętymi w Regionie Gdańskim i Szczecińskim, przyjmuje do swojego składu następujących przedstawicieli organizacji zakładowo-

wych NSZZ "S": Jana Szachno /KZ MZK/, Leszka Krzysztonia /KZ Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych "Mostostal"/, Michała Boniego /TK Koordynacyjna UW/, Ryszarda Dąbrowskiego /KZ Kombinatu Instalacji Sanitarnych/, Mariana Ruzalskiego /TKZ NSZZ "S" SSSW/, Jana Szubierajskiego /Stolbud Wołomin - TKZ/, Tomasza Pękalskiego /Oddziałowa Komisja Wyk. w Wołominie/ Jan Lityński

- 7.XI.SKOCZÓW. W mieszczącej się w Skoczowie Zakładzie nr 5 FSM w Bielsku-Białej powstał Komitet Organizacyjny "S". Liczy on 5 osób, przewodniczącym jest Tadeusz Mendrek. Komitet nie zamierza podejmować starań o rejestrację.

- 9.XI.KRAKÓW. Odbyło się zebranie założycielskie NSZZS" pracowników Politechniki Krakowskiej. Udział wzięło ok.240 osób. Wybrano 16-osobowy Komitet Założycielski, który w najbliższym czasie zamierza złożyć wnioski o rejestrację.

- 9.XI. WARSZAWA. Rada pracownicza "Mostostalu", na wcześniejszy pisemny wniosek 102 pracowników, przeprowadziła referendum:

- 1). Czy chcesz, aby w naszym przedsiębiorstwie istniała NSZZ "Solidarność"?
 - 2). Czy chcesz należeć do "Solidarności"?
- Neozwiązki oprotestowały decyzję o przeprowadzeniu referendum i wystosowały do dyrekcji pismo z żądaniem zawieszenia uchwały Rady Pracowniczej. Dyrekcja nie zdecydowała się na zablokowanie akcji. Głosowało 185 osób (na 287 zatrudnionych w Warszawie).

- 1). "tak" - 155 osób
"nie" - 26 osób
4 głosy nieważne
- 2). "tak" - 129 osób
"nie" - 50 osób
6 głosów nieważnych

Podobne referenda przeprowadzono w oddziałach terenowych "Mostostalu" w Poznaniu, Gdańsku, Krakowie i Wrocławiu. Wyniki krakowskie: na 77 zatrudnionych głosowało 67,

- 1). "tak" - 52
"nie" - 11
4 głosy nieważne
- 2). "tak" - 39
"nie" - 23
5 głosów nieważnych

- 9.XI.KRAKÓW. Spotkanie komitetów założycielskich "Solidarności" krakowskich uczelni, PAN i IMGW. Postanowiono utworzyć Komisję Porozumiewawczą Komitetów Założycielskich NSZZ "Solidarność" pracowników szkół wyższych, PAN i instytutów badawczych Krakowa. Wystosowano list z poparciem do Lecha Wałęsy.

- 9.XI. ŁÓDŹ.

Komunikat:

1. Zapoznano się z aktualną sytuacją Związku w Łodzi i w Regionie. Do składu RW włączono przedstawiciela Bełchatowa Edwarda Olszewskiego.
2. Przewodniczący Komisji Uczelnianej NZS UL Andrzej Jesionowski omówił sytuację Zrzeszenia po brutalnych interwencjach milicji na oficjalnym wiecu NZS w dniu 8 listopada i happeningu ulicznym w dniu 8.XI oraz aktualne postulaty NZS w sprawie samorządności Wyższych Uczelni i bojkotu Studium Wojskowego.
3. RW zapoznano się z listem Andrzeja Słowika, Jerzego Kropiwnickiego i Grzegorza Palki z dnia 27 października 1988 roku, kolportowanym pod kościołem oo. Jezuitów, a dostarczonym RW w dniu 5.XI.88. Wobec braku odpo-

wiedzi ze strony Zarządu Regionalnego na konstruktywne propozycje RKM nie zamierzamy prowadzić dalszej "dyskusji" w sposób stosowany przez członków Prezydium.

Jerzy Dłużniewski
Ryszard Kostrzewa
Paweł Lipski

- 10. XI. BIAŁYSTOK. W sądzie wojewódzkim miała się odbyć rozprawa w sprawie rejestracji NSZZ "S" w Fabryce Przędzów i Uchwytów. Ok. 13 przed budynkiem sądu zebrało się ok. 150 sympatyków "S" z PPIU. Byli transparenty "S" i KPN. Po otrzymaniu wiadomości o besterminowym odroczeniu rozprawy zebrani przeszli pochodem do kościoła św. Rocha, gdzie manifestacja rozwiązała się.

- 10. XI. Bielsko-Biała

Odbyła się rozprawa odwoławcza dotycząca rejestracji NSZZ "S" Zakładu nr 1 FSM w Bielsku-Białej. Pełnomocnikami byli adwokaci: Piotr Andrzejewski oraz Andrzej Sikora. Adwokaci wnieśli o odroczenie rozprawy w związku z perspektywą rozmów okrągłego stołu, a jednocześnie złożyli wniosek o to, aby Pierwszy Prezes wystąpił do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie niezgodności art. 60 Ustawy o Związkach Zawodowych z Konstytucją PRL. Wnioski te nie zostały uwzględnione. Sąd uznał, że Sąd Wojewódzki w Bielsku-Białej słusznie odmówił rejestracji.

- 10. XI. WARSZAWA. Zebranie sprawozdawczo-wyborcze Łoża NSZZ "Solidarność" przy Instytucie Badań Literackich PAN. Po wysłuchaniu sprawozdań udzielono absolutorium ustępującej Komisji, a następnie dokonano wyboru nowej Komisji Zakładowej /przewodniczący - Piotr Stasiński, członkowie - Anna Bujnowska, Izabela Jarosińska, Marek Gumkowski i Roman Zimand/. Ustalono też wysokość składek /1,5% od uposażenia zasadniczego/.

- 10. XI. WARSZAWA. Realizując uchwałę podjętą dn. 14. X. na zebraniu członków Komitetu Założycielskiego NSZZ "S" Uniwersytetu Warszawskiego, w Instytucie Profilaktyki Społecznej i Resocjalizacji UW odbyło się zebranie członków i sympatyków NSZZ "Solidarność". Przedstawiono sprawozdanie organizacyjne i finansowe z działalności za okres od 13. XII. '81. Wybrano Komisję Zakładową Instytutu. W zebraniu uczestniczyli przedstawiciele NZS.

x

- Jawne struktury NSZZ "Solidarność" w Regionie bydgoskim
25. X. powstały Komitety Organizacyjne w:

Zakładach Urządzeń Okrętowych FAKOR /10 członków/
Zakładach Mechanizacji Budownictwa ZREMB w Solcu Kujawskim /5 członków/.

Obg. te komitety nie będą składać wniosku o rejestrację. Wniosek taki złożył natomiast komitet Założycielski NSZZ "Solidarność" w Akademii Techniczno-Rolniczej, który powstał 20. X. Liczy on 15 członków.

Od połowy września działa też jawna Rada Organizacyjna NSZZ "Solidarność" Regionu bydgoskiego.

x

- Jawne struktury "Solidarności" w kopalniach Górnego Śląska ustan. na 6. XI.:

Komitety Założycielskie w kopalniach:

"Sosnica" (Gliwice), "ZMP" (Żory), "Moszczenica" (Jastrzębie),
"XXX-lecie PRL" (Jastrzębie), "Borynia" (Jastrzębie), "Manifest
Lipcowy" (Jastrzębie), "Jastrzębie" (Jastrzębie), "Morcinuz" (Ka-
czyce), "Lenin" (Mysłowice), "1 Maja" (Jastrzębie), "Andaluzja"
(Piekary Śląskie), "Czerwone Zagłębie" (Sosnowiec), "Krupiński"
(Suszec), "Ślesia" (Czechowice-Dziedzice), "Marcel" (Żory).

Komitety Organizacyjne w kopalniach:

"Julian" (Piekary Śląskie), "Dymitrow" (Bytom), "Szczygłowice"
(koło Gliwic).

III. REPRESJE

- PRZESZÓW. 25.X. w Kolegium d/s wykroczeń rozpatrywano sprawę Stanisława Mysliwca, pracownika "Inwestprojektu", obwinionego o gromadzenie i rozpowszechnianie nielegalnych publikacji, mogących wywołać niepokój publiczny. Adwokat wskazał, że artykuł 52a kodeksu wykroczeń nic nie mówi o gromadzeniu, natomiast rozpowszechniania Mysliwcowi nie udowodniono. Kolegium, stosunki głosów 2:1 uniewinniło obwinionego; przewodnicząca składu złożyła votum separatum od orzeczenia.

- PRZESZÓW. 26.X. stawała przed Kolegium Barbara Tondos; w czasie rewizji znaleziono u niej wydawnictwa drugiego obiegu, przeważnie pojedyncze egzemplarze. Obwiniono ją o kolportaż przez wypożyczanie wydawnictw znajomym. Grzywna: 35 tys. zł. Orzeczone też przepadek wydawnictw.

- GDAŃSK. 25.X. ok. godz. 18.15 u Mariana Pałubińskiego /l. 58, rencista/ przeprowadzono rewizję, do której pretekstem było rzekome rzucanie kamieniami przez M. Pałubińskiego w funkcjonariuszy ZOMO dn. 16.X. w Gdańsku.

- GDAŃSK. 9.XI. wezwano do prokuratury i postawiono w stan oskarżenia członków sierpniowego komitetu strajkowego ze Stoczni Północnej.

- GDAŃSK. 10.XI. przeprowadzono rewizję i zatrzymano ok. 6-ciu członków Międzymiastówki Anarchistycznej.

- GDAŃSK. 20.XI. wezwano do prokuratury i postawiono w stan oskarżenia członków Komitetu strajkowego ze Stoczni Remontowej. Tego samego dnia zatrzymano także na kilka godzin Andrzeja Gwiaźdę. Przewieziono go w kajdankach na komisariat, gdzie funkcjonariusz MO zakomunikował mu, że jego pobyt na ostatnim strajku w Stoczni Remontowej był nielegalny.

- GDAŃSK. 11.XI. o godz. 11.00 zatrzymano wychodzącego z terenu Uniwersytetu Gdańskiego członka WiP-u Klaudiusza Wesołka.

- WROCŁAW. 28.X. przeprowadzono rewizję w mieszkaniu Ryszarda Kirkażło, pracownika ZHTK, członka Komitetu Organizacyjnego NSZZ "S". Rewizji dokonano pod jego nieobecność /była tylko matka/. Kiczego nie znaleziono, zabrano stary transparent ze strajku.

- WROCŁAW. 4.XI. milicja wkroczyła do mieszkania Jana Lubkiewicza, członka Komitetu Organizacyjnego "S" w Pafawagu. W jego mieszkaniu przebywało wówczas 14 członków Komitetu. Wszystkich przewieziono do Woj. USW, gdzie usiłowano ich przesłuchiwać i nakłaniać do donoszenia. Wszyscy zostali zwolnieni tego samego dnia wieczorem.

- WROCŁAW. 5.XI. Jerzy Lipiński, członek RKW i przewodniczący Komitetu Organizacyjnego w "Dolmelu" został karnie przeniesiony na inny wydział i odizolowany od pracowników za zorganizowanie poprzedniego dnia wiecu w zakładzie.

- WROCŁAW. 7.XI. dyrekcja "Dolmelu" udzieliła nagany 2 osobom i upomnienia 5 osobom za zorganizowanie 4.XI. wiecu. Pretekstem było "zatarasowanie drogi p.poż."

- WROCŁAW. 7.XI. student AM we Wrocławiu, Andrzej Kielar, został w czasie happeningu brutalnie pobity przez milicję. Doznał wstrząsu mózgu, ma pękniętą kosć ręki i złamany palec. Przebywa w szpitalu.

- SZCZECIŃ. 4.XI. w Kolegium d/s wykroczeń przy wojewodzie szczecińskim odbyła się rozprawa odwoławcza Henryka Szorca, obwinionego o kolportaż i druk pisma "Obraz". W I instancji H. Szorca skazano na grzywnę 50 tys.

zk. i przypadek Fiata 125 p oraz zakwestionowanych przedmiotów /książek, kaset, sprzętu poligraficznego/. Orzeczenie I instancji zostało wydane przez skład, któremu przewodniczył Manfred Splinter. O wyłączenie przewodniczącego wnosił adwokat Jerzy Konwisarz, uzasadniając wniosek brakiem obiektywizmu i tendencyjnością postępowania przewodniczącego, której nie krył on przed i w czasie rozprawy. M. Splinter sam rozpoznał wniosek w swojej sprawie, uznał się za człowieka obiektywnego i pozbawionego urzędzeń. W II instancji kolegium w składzie: przewodniczący Radziejewski, członkowie Giler i Sawryżkiewicz przeszło do porządku dziennego nad sprawą wyłączenia Splintera, a ponadto nie uwzględniło faktu, że wskutek biurokratycznego bałaganu nie wpłynęło odwołanie obrońcy, a tym samym nie zapoznano się z jego argumentami. Uznano, że wystarczy jedno odwołanie i jedna argumentacja, którą przedstawił sam obwiniony. Kolegium podtrzymało orzeczenie I instancji. Obwiniony i obrońca nie byli obecni na rozprawie.

- PIFKARY ŚLĄSKIE. - KWK "Julian". Członkowie Komitetu Organizacyjnego "S": Zygmunt Sosniak, Jarosław Cichoń i Stefan Swoboda zostali 4.XI. wezwani na rozmowy ostrzegawcze do prokuratury. Górnik tej samej kopalni, Marian Kupiś, został w październiku wyeksmitowany z mieszkania. 28.X. zapadła decyzja zatwierdzająca eksmisję po odwołaniu.

- JASTRZĘBIE. 10.XI. w sądzie rejonowym odbywały się rozprawy zwolnionych z pracy górników z kopalni "Mszczonowica", "Borynia" i "Jastrzębie". Przed budynkiem sądu odbyła się w tym czasie demonstracja z udziałem ok. 70 osób. Interweniowała milicja, 7 osób zatrzymano. Pozostali uczestnicy manifestacji weszli do budynku sądu, zapowiadając, że nie opuszczą go do chwili zwolnienia zatrzymanych. Żądanie to spełniono po 4 godzinach.

- JASTRZĘBIE. 11.XI. Janusz Małek /przewodniczący KZ "S" w KWK "Marcel"/ i Edward Jarek /przewodniczący KZ w KWK "Manifest Lipcowy/" otrzymali wezwania na kolegium na 21.XI. Są obwinieni z paragrafu 52a.

- BYTOM. 11.XI. o godz. 10.00 do mieszkania Mariana Szretera wkroczyli funkcjonariusze SB. Po wejściu zaczęli bić gospodarza, który otworzył okno i zaczął wzywać pomocy. Pod budynkiem zaczął gromadzić się tłum. Wówczas funkcjonariusze zabrali Mariana Szretera na komisariat. W chwili zamknięcia tego numeru SIS nie są jeszcze znane dalsze szczegóły tej sprawy.

- TORUŃ. 7.XI. przewodniczący Komitetów Założycielskich "S" z "Apatora", Toruńskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego i "Merinetexu" otrzymali wezwania na 8 i 9.XI do prokuratury na rozmowy ostrzegawcze.

BIELSKO-BIAŁA. 28.X. dyrektor Przedsiębiorstwa Polonijno-Zagranicznego TWD "Marbet", Mysłowski, zagroził zwolnieniem całego 10-osobowego Komitetu Założycielskiego "S", jeżeli nie wycofa on z sądu wniosku o rejestrację.

- STAŁOWA WOLA. 5 i 6.XI. w Nowej Dębie odbyły się ćwiczenia wojskowe, w których uczestniczyło ośmiu pracowników Ruty stalowa wola. Już w czasie strajku otrzymali oni wezwania na ćwiczenia.

- WARSZAWA. 7.XI. o godz. 8.00 rano funkcjonariusze SB zabrali z domu Zbigniewa Janasa. Zwolniono go tego dnia po południu.

- WOŁOMIŃ. 10.XI. o godz. 20.00 odbyła się rewizja w mieszkaniu Krzysztofa Oksiuty, członka Oddziałowej Komisji Wykonawczej "S" w Wołominie. Zabrano książki i ulotki, funkcjonariusze dopytywali się o sprzęt poligraficzny.

- POZNAŃ. 9.XI. o godz. 6.00 rano SB zabrali z domu Wiesława Chossę, szefa Biura Organizacyjnego NSZZ "S" w Poznaniu, i Irenę Kalską, członka Tymczasowego

Zarządu Regionu. Przetrzymano go do godz. 14.00, przesłuchując nt. działalności Biura i TZR. Na przesłuchanie zabrano też Dariusza Szejnerta i Jana Kołodziejewskiego. Wręczono mu wezwanie do prokuratury na 10.XI. Podobne wezwania otrzymali inniczłonkowie TZR.

ŁÓDŹ. 9.XI. Oświadczenie RKW Ziemi Łódzkiej:

RKW Ziemi Łódzkiej wyraża swoje oburzenie z powodu brutalnych interwencji sił bezpieczeństwa przeciwko legalnie, za zgodą rektora Uniwersytetu Łódzkiego zorganizowanemu wiecowi NZS-u w dniu 8.XI oraz happeningowi ulicznemu w Galerii Działań maniakalnych w dniu 7 listopada. Bicie studentów nie jest drogą rozwiązującą problemy środowiska akademickiego. Stosowanie represji stanowi zagrożenie dla możliwości osiągnięcia porozumienia oraz stwarza niebezpieczeństwo powstania poważnych niepokojów w środowisku akademickim. RKW "S" Ziemi Łódzkiej udziela swojego poparcia dla słusznych postulatów NZS-u, wspierać będzie dążenia Zrzeszenia do osiągnięcia demokratycznego funkcjonowania łódzkich szkół wyższych.

Jerzy Dłużniewski
Ryszard Kostrzewa
Paweł Lipski

x x x

Dziękujemy Komitetowi Helsińskiemu, Komisji Interwencji i Praworządności NSZZ "Solidarność", Centrum Informacji Akademickiej oraz wszystkim Osobom i Instytucjom dostarczającym nam informacji i materiałów.

SIS

OBCHODY 11 LISTOPADA

11. XI. LUBLIN. W śródmieściu uformował się ok. 5-tysięczny pochód, który przeszedł na plac Litewski pod pomnik Konstytucji 3 Maja. Tu przemówienie wygłosił poseł na sejm, profesor KUL Ryszard Bender, przedstawiciel "Solidarności" dr Zygmunt Łupina oraz reprezentant NZS. Było kilkanaście transparentów, skandowano "Solidarność", "Niepodległość", "Precz z komuną", "stocznia Gdańska", "Dech Waleśa" śpiewano hymn narodowy, Warszawiankę, Rotę. Zgromadzona w dużych ilościach milicja nie interweniowała.

11. XI. PUŁAWY. Pokojowa manifestacja w 70. rocznicę odzyskania niepodległości. Odsłonięto tablicę upamiętniającą osoby, które zginęły na terenie ZRRR.

11. XI. GORZÓW. Uroczysta msza w kościele przy ul. Żeromskiego. Po mszy ok. godz. 20 manifestacja z udziałem ponad 500 osób. Demonstranci przeszli do centrum miasta (ponad 3 km), głównymi ulicami Gorzowa. Niesiono transparenty, m.in. żądające legalizacji "Solidarności" i protestujące przeciw likwidacji Stoczni Gdańskiej, skandowano: "nie ma wolności bez Solidarności", "niepodległość", "Lenin wasz - -stocznia nasza" itp. Milicja nie interweniowała.

11. XI. URSUS. Wiec na stołowce nowej odlewni ZM Ursus. Przyjęto rezolucję popierającą stoczniovców gdańskich oraz górników wyrzuconych z pracy po strajkach sierpniowych. W rezolucji nawiązano także do 70. rocznicy odzyskania niepodległości, stwierdzając, że Polacy potrafią zwyciężać, czego dowiedli przed 70 laty. W wiecu uczestniczyło ok. 300 osób, zj. połowa I zmiany wydziału nowej odlewni. Wiec prowadził Kazimierz Wróblewski, działacz "Solidarności", w czasie wiosennego strajku przewodniczący komitetu strajkowego.

11. XI. BYDGOSZCZ. Przy Grobie Nieznanego Powstańca Wielkopolskiego odbyła się uroczystość dla uczczenia 70. rocznicy niepodległości. Uczestniczyło ok. 200 osób. Przedstawiciele regionu bydgoskiego NSZZ "Solidarność" złożyli na grobie wiązanke kwiatów. Wygłoszono okolicznościowe przemówienia i odtworzono nagrania pieśni legionowych. O godz. 18.00 w kościele Farnym odbyła się okolicznościowa msza w intencji ojczyzny.

11. XI. KRAKÓW. Główna uroczystość odbyła się w katedrze wawelskiej. W mszy uczestniczyło ok. 15 tys. osób. Po mszy ulicą Grodzką ruszył wielotysięczny pochód, którego znaczną część stanowiła młodzież. Niesiono dziesiątki transparentów (Solidarność, NZS, KPN, Federacja Młodzieży Walczącej i inne). Po dotarciu na rynec pochód zatrzymał się pod pomnikiem Adama Mickiewicza, gdzie odbył się wiec. Przemawiali przedstawiciele KPN, "Solidarności", NZS i FMW. Przemawiał także w imieniu "Solidarności" Górny Śląska Tadeusz Jedynek. Następnie pochód przeszedł do placu Matejki, gdzie znajduje się Pomnik Grunwaldzki i Grób Nieznanego Żołnierza. Złożono tu wieńce i wiązanki kwiatów, odśpiewano hymn narodowy i Rotę.

11. XI. WROCLAW. O 15.15 na rynku zebrało się ok. 500 osób, w miarę trwania wieceu tłum narastał, sięgając 20 tys. Przemówienia wygłosił działacz PPS. Rozwinięto transparenty, m.in. żądające wolnych wyborów. Następnie w kierunku ul. Grabiszyńskiej ruszył pochód, skandowano hasła: "Solidarność, Wałęsa, Frasiński", "wolność - niepodległość", "precz z komuną", "lepszą dżuma niż komuna". Ok. 17.15 tłum dotarł do tablicy pamiątkowej z 1981 r. przy zajezdni nr 7. na ulicy Grabiszyńskiej. W pochodzie znajdowało się wówczas ok. 3,5-4 tys. osób. Pod tablicą złożono wszystkie transparenty i sztandary. Przemówienie wygłosił działacz PPS. oraz Władysław Frasiński, Milicja nie interweniowała.

O 19.00 rozpoczęła się okolicznościowa msza w kościele św. Dorothy. Przed mszą wystąpiła grupa aktorów z Warszawy, która śpiewała pieśni legionowe oraz recytowała poezje legionowe. Po mszy przemawiał Antoni Lenkiewicz, działacz "Solidarności" i KPN. W mszy uczestniczyło ok. 3 tys. osób.

11. XI. JELCZ. O godz. 15.10 złożono wieniec pod pomnikiem pomordowanych więźniów w Grossrosen (pomnik postawiła "Solidarność" w 81r.). Przemówienie wygłosił Jan Winnik, członek RKW Dolny Śląsk. Odśpiewano Rotę i "Boże coś Polskę". W uroczystości tej uczestniczyli działacze "Solidarności" z Jelczańskich Zakładów Samochodowych (ok. 30 osób).

11. XI. KATOWICE. O godz. 18.00 w katedrze katowickiej odbyła się msza z okazji rocznicy niepodległości. Po mszy przed katedrą rozwinięto transparenty "Solidarności", KPN-u i NZS-u. Przemawiali: Kazimierz Świtoń, Adam Słomka, Bazyli Tyszkiewicz, Alojzy Pietrzyk oraz przedstawicielka NZS. Ok. 1000 osób uformowało pochód, jednakże kordon SB uniemożliwił przemarsz. Tłum cofnął się z powrotem pod katedrę. Manifestacja rocznicowa przemieniła się w solidarnościową. Ponieważ milicja zablokowała wyjścia spod katedry, rozpoczęto pertraktacje, w których brał udział m.in. A. Pietrzyk. Po 2 godzinach, gdy MO zapewniło bezpieczeństwo, zebrani zaczęli się rozchodzić. Wówczas nastąpił atak. Funkcjonariusze bili ludzi na ślepo, najeżdżali na nich samochodami, przyciskając ich do muru. Z tłumu wywiekano pojedyncze osoby, które wpychano do przygotowanych ciężarówek. Wybuchła panika. Część osób, którym udało się uciec, schroniło się z powrotem do katedry (ok. 22.00 przebywało tam ok. 250 osób). Co najmniej 1 osoba, Krystyna Wojciechowska, została w wyniku pocięcia odwieziona do szpitala.

Wśród osób pobitych jest Danuta Skorenko, Kazimierz Świtoń oraz Joanna Ziółkowska - uczennica liceum, której ubecki Polonez (nr KAD 1900) przejechał po nodze.

Grupa 85 osób podjęła w katedrze strajk głodowy. Wydano komunikat:

12. XI. trwa protest głodowy 85 osób z różnych roczników, różnych środowisk i organizacji niezależnych w związku z prowokacją MO i SB, które otoczyły katedrę atakując wielotysięczną manifestację patriotyczną po mszy w dniu 11. XI. Okupujący pomieszczenia katedry żądają:

1. Zwolnienia wszystkich zatrzymanych w trakcie uroczystej mszy.
2. Wyciągnięcia konsekwencji wobec odpowiedzialnych za:
 - a). brutalne pobicia,
 - b). najeżdżanie samochodami ludzi,
 - c). niewywiązanie się z gwarancji bezpieczeństwa dla opuszczających mszę.
3. Udzielenia gwarancji na piśmie w przedmiocie bezpieczeństwa dla zgromadzonych.
4. Podania w środkach masowej informacji rzetelnego omówienia przebiegu wypadków pod katedrą.

przewodniczący komitetu
Kazimierz Świton

członkowie:
Krzysztof Zakrzewski
Leszek Zubik
Tomasz Górski
Adam Słomka

11. XI. TORUŃ. O 18.30 w kościele NMP odbyła się uroczysta msza, którą odprawił ks. bp Marian Przykucki. Po mszy wiec z udziałem ok. 2 tys. osób.

10. XI. CZESTOCHOWA. Uroczyste złożenie wieńców pod grobem Nieznanego Żołnierza o godz. 17. Uczestniczyli przedstawiciele KIK-u, Towarzystwa Przyjaciół Powściągliwości i Pracy, "Solidarności", KPN, NZS. Następnie 200 osób ze świecami przeszło do kościoła św. Rocha na mszę o godz. 18.

11. XI. w katedrze ks. bp Stanisław Nowak odprawił uroczystą mszę rocznicową.

11. XI. KIELCE. Przed godz. 18 uroczyste złożono wieńce na cmentarzu poległych w 1920 r. Następnie uczestnicy przemaszerowali z pochodniami do katedry, gdzie o 18 odprawiona została uroczysta msza. Uczestniczyło w niej 4-5 tys. osób. Był poczet sztandaru AK.

11. XI. WARSZAWA. O 16.20 ok. 1000-osobowa grupa studentów wymaszerowała z transparentami z terenu UW w kierunku katedry, na mszę. Po mszy 15-20-tysięczny pochód przeszedł pod Grób Nieznanego Żołnierza. Tu nastąpiły uroczystości składania wieńców. Po zakończeniu części oficjalnej 500-700 studentów próbowało zorganizować pochód. Doszli ul. Królewską do Marszałkowskiej, gdzie drogę zagroził im kordon ZOMO. Studenci próbowali negocjować, lecz nie przyniosło to pozytywnych efektów. Później nastąpił atak ZOMO, ujęto garów Izawiących. Ze wstępnych doniesień wynika, że nikt nie został zatrzymany.

11. XI BIAŁYSTOK

W Bazylice Katedralnej odbyła się uroczysta Msza Sw. w rocznicę odzyskania niepodległości z udziałem ok. 6 tys. osób. W trakcie mszy poświęcony został wieniec ku czci nieznanego żołnierza. Uroczystość w kościele zakończyła się krótkim programem artystycznym pt. "Czy Polacy mogą wybić się na niepodległość". Na stopniach kościoła ze zniczy ułożono znak V i S. Spod Bazyliki wyruszyła manifestacja w liczbie ok. 3000 osób. Niesiono transparenty "S", NZS i KPN, a także pochodnie. Na czele pochodu był niesiony poświęcony w kościele wieniec. Wznoszono hasła "Nie ma wolności bez "S", "S", "NZS", "KPN", "Chcemy Lecha nie Wojciecha", "Więcej leków mniej SB-eków", "Młodzież z partią, się rozliczy". Pochód idąc centralnymi ulicami miasta po 45 minutach dotarł do smantarza wojskowego, gdzie do zebranych przemówił przew. Regionu Stanisław Marczuk, a także przedstawiciel NZS. Na grobie nieznanego żołnierza z lat 1914-1920 złożono wieniec i kwiaty. Była największa manifestacja w Białymstoku od grudnia 81 roku. Po uroczystości grupa ok. 200 studentów zwartą grupą dotarła do domów studenckich. Milicja nie interweniowała.

11. XI POZNAŃ

O godz. 17.00 rozpoczęła się uroczysta Msza Sw. w rocznicę odzyskania niepodległości, w której uczestniczyło ok. 3-4 tys. osób. Po Mszy odbył się wiec, w czasie którego przemawiali Andrzej Porawski i Leszek Dymarski. Rozwinięte były transparenty KPN, NZS, "S", "S" Walczącej, "S" HCP i Federacji Młodzieży Niezależnej z Międzyrzecza. Po wiecu doszło do manifestacji, w czasie której brutalnie interweniowały liczne oddziały ZOMO. Dochodziło do starć. Miały miejsce, niejednokrotnie udane, próby odbijania zatrzymanych. Milicja atakowała wyjątkowo brutalnie, bito nawet starsze kobiety. Liczba zatrzymanych jest jeszcze nie znana. W manifestacji wzięli udział harcerze, którzy przemaszerowali przez Poznań z śpiewając pieśni legionowe.

Wiadomo, że w areszcie przebywają jeszcze zatrzymani w dniu 10. XI Marek Kikiewicz, Maciej Frankiewicz, Jan Plewa i zatrzymany dniu 11. XI Roman Szymański.

12. XI POZNAŃ

Ok. godz. 10.00 zatrzymano przed domem Aleksandrę Bessert.

W godzinach rannych wypuszczono Macieja Frankiewicza, który był pobity. Ciągnięto go po schodach. Udał się na badania lekarskie do szpitala

11.XI STAŁOWA WOLA

W nocy z 10/11. XI umieszczono na dość dużej wysokości w jednym z centralnych miejsc Stalowej Woli dwa transparenty: "Solidarność dziś - niepodległość jutro" i "Solidarność - krok do niepodległości".

11.XI GDANSK

O godz. 18. 00 w Kościele NMP rozpoczęła się Msza. Sw. w rocznicę odzyskania niepodległości. Wzięło w niej udział ok. 25 tys. ludzi. Homilię wygłosił Bp Tadeusz Gocłowski. Odbyło się odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci poległych w walce o niepodległość. Ok. godz 20.45, rozpoczęła się demonstracja. Wznoszono okrzyki: "S", "Stocznia nasza, Lenin Wasz", "Precz z komuną", "Precz z Rakowskim", "Wracaj Gierek bądźem kwita, lepszy złodziej niż bandyta". Następnie uformował się pochód od 5-8 tys. ludzi, który zdołał przejść jedynie ok. 500 metrów ul. Sw. Ducha i został zablokowany przez kordony ZOMO w pełnym rynsztunku. ZOMO ruszyło do ataku, weszło w tłum i rozpoczęło bicie ludzi. Miały miejsce walki z ZOMowcami, którzy wzięli tłum w kleszcze. Demonstranci wycofali się pod kościół, gdzie milicja użyła polewaczek i reflektora przeciwlotniczego. W tym czasie w kościele trwało odsłonięcie wystawy fotograficznej dotyczącej Trzeciej Brygady Wileńskiej. Demonstranci skryli się w kościele. Zatrzymano co najmniej 10 osób. Po 1/2 godzinie Bp Tadeusz Gocłowski interweniował telefonicznie u Gen. Andrzejewskiego co spowodowało, że uczestników uroczystości wypuszczano w eskorcie księży w grupach po ok. 60 osób.

11.XI ŁÓDZ

W Katedrze odbyła się uroczysta Msza Sw. w rocznicę odzyskania niepodległości, której przewodniczył Ks. Bp Władysław Ziółek. Po mszy przedstawiciele "S" i innych niezależnych ugrupowań złożyli kwiaty na grobie nieznanego żołnierza. Przemawiało kilka osób, przedstawiciele ugrupowań niezależnych. Milicja nie interweniowała.

CZECHOSŁOWACJA

Komitet Obrony niesprawiedliwie prześladowanych (VONS) dysponuje listą 123 nazwisk osób zatrzymanych przed demonstracją 28.X. (zob. SIS 7). Większość tych osób przetrzymywano w areszcie 4 dni. Nie jest to pełna lista zatrzymanych - szacuje się, że w całej Czechosłowacji policyjna akcja prewencyjna objęła ok. 200-300 osób. W czasie samej manifestacji zatrzymano ponad 100 osób. Ponadto w stan oskarżenia postawiono ostatnio 10 działaczy niezależnych: Petra Cibulkę, Dusana Skalę, Jiriego Stencła, ks. Frantiska Liznę, Stanisława Pitas, Martina Jirousa, Jiriego Tihego, Tomasa Dvoraka, Hanę Marwanową i Lubosa Vydre. Poza Stenclem, który odpowiada z wolnej stopy, pozostali znajdują się w areszcie.

7.XI. PRAGA. Odbyła się manifestacja nowego Niezależnego Stowarzyszenia Czeskich Kobiet. Było to pierwsze wystąpienie tego ugrupowania. W demonstracji uczestniczyło 10 członkiń-założycielek, które rozwinęły transparent z żądaniem przestrzegania praw kobiet. Zgromadził się tłum ok. 100 osób, ponad 40 kobiet na miejscu podpisało deklarację założycielską Stowarzyszenia. Demonstracja trwała 30 minut.

5.XI. PRAGA. Powstał Czechosłowacki Komitet Helsiński. Liczy 20 członków, większość z nich to sygnatariusze Karty 77. Przewodniczącym jest były minister spraw zagranicznych Jiri Hajek.

10.XI. PRAGA. Zatrzymano ponad 20 osób biorących udział w organizowaniu sympozjum "Czechosłowacja 88". Początek sympozjum wyznaczono na 12.XI. (informacje o imprezie w SIS 2).

ZWIĄZEK RADZIECKI

22-23.X. WILNO. Odbył się zjazd założycielski Litewskiego Frontu Ludowego "Sajudis". Uczestniczyło ponad 1100 delegatów. Na zjeździe zatwierdzono skład sekretariatu oraz wybrano komisję wyborczą oraz komisję redakcyjną. Podczas przerwy w obradach odbyła się konferencja prasowa na temat: "Problemy świadomości narodowej na Litwie". W czasie zjazdu poinformowano, że katolicy litewscy rozpoczęli wydawanie kolejnego pisma niezależnego - nosi ono tytuł "Bóg i Ojczyzna".

23.X. MOSKWA. Na Bulwarze Gogola, w miejscu gdzie odbywają się niedzielne spotkania redakcji samizdatu "Express-kronika" z czytelnikami, zatrzymano robotnika Władimira Poniazina, który stojąc przy kiosku z gazetami czytał na głos artykuł "Pod sztandarem demokracji", zamieszczony w oficjalnym piśmie "Wieczorny Leningrad". Ponieważ Poniazin nie posiadał zezwolenia na głośne czytanie od Komitetu Wykonawczego (Rajispolkoma), uznano go za organizatora nielegalnego wieceu i skazano na karę grzywny 200 rubli.

24.X. GORKI. W rejonie budowy elektrowni atomowej odbył się wiec zorganizowany przez przeciwników tej inwestycji. Uczestniczyło ok. 100 osób.

27.X. LENINGRAD. Przeprowadzono rewizje w mieszkaniach członków redakcji pisma niezależnego "Opozycja demokratyczna" ("Demokratsczeskaja oppozicija") - u Władimira Jeromienka, Artioma Gadasika (red. naczelny), a także u Wandy Dobasewicz, która jest członkiem Związku Demokratycznego. Pretekstem rewizji było poszukiwanie "przeznaczonej" literatury.

czonych do rozpowszechniania materiałów, których treść odznacza się cynizmem i jawnym lekceważeniem społeczeństwa, oraz materiałów pornograficznych". Rewizje trwały 7 godzin. Skonfiskowano archiwum tygodnika, ponad 200 egzemplarzy ostatniego numeru, wydawnictwa niezależne, notatniki oraz jedną maszynę do pisania.

30. X. LENINGRAD. "Dzień Wężnia Politycznego" 0 godz. 15.00 przed soborem kazanskim przeprowadzono akcję "Minuta milczenia" - ok. 300 uczestników stało na placu bez nakryć głowy, trzymając w rękach zapalone świece. Milicja zatrzymała ponad 30 osób. Następnie odbyła się akcja pikietowania komisariatu, gdzie przewieziono osoby zatrzymane. W pikietowaniu tym wzięło udział ok. 2 tys. osób.

1. XI. rozpoczęły się kolegia zatrzymanych: Walerij Terechow otrzymał 10 dni aresztu, Leonid Gusiew - 15 dni, Aleksandr Bogdanow - 15 dni, Iwan Pribidczenko - 10 dni, 5 osobom wymierzono grzywnę 100-200 rubli.

2. XI. następne kolegia: Jekaterina Podolcewa - 15 dni aresztu, Wasziłow (imię nieznanne) - 10 dni. Igor Warszawczik postawiony w stan oskarżenia pod zarzutem pobicia podpułkownika milicji Gołoborodko. Po skazaniu Podolcewa ogłosiła głodówkę protestacyjną.

30. X. MOSKWA. 0 godz. 15 na Twierskim Bulwarze odbyła się demonstracja na rzecz uwolnienia więźniów politycznych. Rozwinięto transparenty: "Wolność dla więźniów politycznych", "Uwolnić Iwana Makara" i inne. Wielu demonstrantów zatrzymano i skazano: Kiryła Podrabinka na 15 dni aresztu, Władimira Poniazina - na 10 dni, Michałła Riwkina - na 7 dni.

Na 15 dni aresztu skazano także Walerię Nowodworską, którą zatrzymano o 17.00 niedaleko od miejsca, w którym odbyła się demonstracja. W momencie zatrzymywania Nowodworską zdążyła jeszcze roztraścić ulotki Związku Demokratycznego.

30. X. MIŃSK. Koło cmentarza moskiewskiego odbył się wiec poświęcony pamięci osób zamordowanych w okresie stalinizmu, zorganizowany przez Towarzystwo Młodych Literatów. Miejski Komitet Wykonawczy (Gorisko) zabronił jego przeprowadzenia. Większość organizatorów zatrzymanych przewencyjnie jeszcze przed wyznaczonym terminem. Władze uniemożliwiły dojazd do cmentarza (zamknięto pobliskie stacje metra), a także przy pomocy milicji i wojsk wewnętrznych zablokowały przejścia na samym cmentarzu. Mimo to przed wejściem zebrała się duża grupa ludzi, którą następnie zaatakowała milicja. W czasie tego ataku tłum skandował: "staliniści". W wyniku pobicia przez milicję jedną kobietą przewieziono do szpitala. Po rozpadzeniu zgromadzenia jego uczestnicy zbrali się ponownie i udali się do Kuropat, miejsca masowych kaźni KGB w latach 30-tych i 40-tych. Tu odczytano petycje z postulatami, ujawnienia archiwów KGB, wprowadzenia społecznej kontroli nad działalnością KGB, przywrócenia Mińskowi jego dawnej nazwy "Miensk". Odczytano także deklarację założycielską Grupy Inicjatywnej Białoruskiego Frontu Ludowego. W czasie wiecu rozwinięto białoruską flagę narodową (biało-czerwono-białą). Także i ten wiec został przerwany przez milicję i wojska wewnętrzne, które zaatakowały demonstrantów. W manifestacji uczestniczyło 10-15 tys. osób. Zatrzymano co najmniej 72 osoby. Niektórym wymierzono już grzywny do 200 rubli.

KIJÓW. W początku listopada studenci uniwersytetu kijowskiego kontynuowali bojkot studium wojskowego. Akcja ta trwa już ponad miesiąc. Bezpośrednią jej przyczyną jest relegacja z uniwersytetu studenta IV. roku fizyki Władimira Czeremisa, który nie zdał egzaminu na studium wojskowym, natomiast poza tym ma oceny bardzo dobre. Uczestnicy bojkotu domagają się przywrócenia go na studia.

WĘGRY

30.X.BUDAPESZT. Odbyły się 2 manifestacje przeciwko budowie na Dunaju w pobliżu miejscowości Nagymaros hydroelektrowni. O 14.00 przed budynkiem politechniki miał miejsce wiec z udziałem ok. 2 tys. osób. Przemawiali przedstawiciele ugrupowań niezależnych. Obok postulatów ściśle związanych ze sprawą budowy zapory pojawiały się żądania rozwiązania parlamentu i przeprowadzenia autentycznych wyborów. Bezpośrednią tego przyczyną była postawa zajęta przez parlament w kwestii inwestycji na Dunaju.

O godz. 18.00 na wyspie św. Małgorzaty (na Dunaju w Budapeszcie) rozpoczęła się kolejna demonstracja. Demonstranci w liczbie ok. 15 tys. przemaszzerowali wzdłuż Dunaju przez całe śródmieście. Milicja nie dopuściła ich pod budynek parlamentu, pochód posuwał się więc po drugiej stronie rzeki. Naprzeciw parlamentu wznoszono okrzyki: "Teatr kukiełkowy", "stołeczny cyrk" itp. Pochód, po przejściu przez most Elżbiety, zakończył się wiecem, w czasie którego skandowano m.in. "Solidarność" i "wolność dla Fragi". Milicja nie interweniowała, lecz przez cały czas towarzyszyła manifestantom, którzy z kolei, widząc stojących bezczynnie milicjantów, skandowali w ich kierunku: "przeiębicie się".

31.X.BUDAPESZT. Grupa Robotnicza Związku Młodzieży Demokratycznej (FIDESZ) wystosowała na ręce Petra Uhla telegram:

Drodzy Przyjaciele!

Wyrażamy Wam nasze współczucie z powodu poważnego naruszenia prawa, jakiego padliście ofiarą 28.X.1988 r., oraz z powodu brutalnej akcji milicji przeciw Wam. Podziwiamy Waszą odwagę, która sprawiła, że mimo przewencyjnych aresztowań i gróźb tak wielu z Was uczestniczyło w demonstracji. Także my, którzy zaledwie przed tygodniem mimo policyjnego zakazu swięciliśmy na ulicach rocznicę naszej rewolucji, sądzimy, że podstawowe prawa ludzkie nie mogą być przedmiotem przetargów. Władza, która praw tych nie respektuje, a wręcz ogranicza je, obkłada sankcjami i restrykcjami, nie jest władzą ludu.

Jesteśmy z Wami solidarni w Waszej konsekwentnej walce, bowiem realizacja naszych praw jest sprawą wspólną.

Grupa Robotnicza FIDESZ przesłała także protest ambasadorowi CSRS na Węgrzech.

2. XI. BUDAPEST. Ukazał się pierwszy numer pisma "Hitel" ("Kredyt"), stanowiącego organ Węgierskiego Forum Demokratycznego. Redakcja uzyskała zgodę władz na publikowanie pisma. Jest to już czwarte pismo niezależne wydawane za oficjalnym zezwoleniem, jednakże jego ranga i znaczenie polityczne są znacznie większe niż w przypadku pozostałych trzech tytułów. Artykuł wstępny pierwszego numeru napisał znany poeta Sandor Csóori. Poinformował on czytelników m.in. o tym, że "był taki moment (...), kiedy wielu z nas wydawało się już, że "Hitel" trzeba będzie wydawać jako pismo podziemne, tak samo jak wydawany jest niezastąpiony "Beszélő". Gyula Fekete w artykule o nowo wprowadzonym systemie podatkowym tak skomentował postawę władz państwowych: "Nawet Andersenowi nie przyszło do głowy, że król jest nie tylko nagi, ale także głuchy".

4. XI. - 6. XI. BUDAPEST. W teatrze Jurta odbył się 48-godzinny ostrzegawczy strajk głodowy, stanowiący protest przeciwko budowlanym zapory na Dunaju w Nagymaros. Uczestniczyły 33 osoby reprezentujące 14 grup niezależnych i opozycyjnych. Do głodówki dołączyło się później jeszcze 5 osób - iwamidów, którzy prowadzili strajk w swoim miejscu zamieszkania. W czasie trwania głodówki wyłączone telefony w teatrze Jurta.

4. XI. BUDAPEST. W rocznicę drugiej radzieckiej inwazji 1956 r. (pierwsza miała miejsce 23.X.) na parceli nr 301 cementarza komunalnego, gdzie spoczywają osoby stracone po 1956 r., z inicjatywy grupy artystycznej "Inconnu" ustawiono drewniany obelisk, który milicja skonfiskowała w 30. rocznicę egzekucji Imrego Nagya (16.VI.br), później zaś oddała. W uroczystości uczestniczyło ok 150 osób. Wygłoszono kilka przemówień okolicznościowych. Jeden z mówców pokazał miejsce, gdzie prawdopodobnie znajduje się grób Imrego Nagya i poinformował zebranych, że trwają rozmowy z władzami nt. godnego pochowania rozstrzelanych. Rodziny ofiar domagają się pochowania ich we wspólnej mogile. 6.XI. w tym samym miejscu odbyła się kolejna uboczność o podobnym charakterze.

7. XI. BUDAPEST. Grupa Robotnicza FIDESZ przeprowadziła uliczną akcję na rzecz uznania 15.III. (rocznica wybuchu rewolucji 1848r) za święto narodowe. Uczestnicy demonstracji (było ich ok. 30) zamiatali ulice miasta, przyczepiwszy sobie do ubrania tablice z napisami, stwierdzającymi, że 7.XI. (rocznica Rewolucji Październikowej) nie jest narodowym świętem Węgier - w odróżnieniu od 15.III. Cała akcja trwała zaledwie 17 min., bowiem natychmiast interweniowała milicja. 19 osób zatrzymano. Były przypadki pobić, jedna osoba trafiła do szpitala.

SIS dziękuje Solidarności Polsko-Czechosłowackiej za pomoc przy redagowaniu wiadomości z Czechosłowacji.

CENTRUM INFORMACJI AKADEMICKIEJ NIEZALEŻNEGO ZRZESZENIA STUDENTÓW

4.XI. Warszawa. Minister Edukacji Narodowej - Jacek Fisiak wysłał do rektorów wyższych uczelni teleks, w którym przedstawił stanowisko Ministerstwa w sprawie zreformowania szkolenia wojskowego i obronnego studentów. Stwierdził w nim, że jest możliwe m.in.: Zniesienie egzaminu z "wojska" dla studentek i studentów z kat. zdrowia "E", usunięcie z programu zajęć w Studium Wojskowym tzw. informacji politycznej oraz zreformowanie Podstaw Polityki Obronnej. Jednocześnie stwierdził, że niemożliwe są rozmowy z przedstawicielami organizacji nielegalnych oraz z organizatorami bojkotu zajęć w Studium.

4.XI. Gdańsk. Zainicjowano akcję zbierania podpisów wśród pracowników (od 10.XI także wśród studentów) Politechniki Gdańskiej pod listem o następującej treści: "Oburzeni decyzją o zamknięciu Stoczni Gdańskiej, największego zakładu Wybrzeża, warsztatem pracy ponad 11 tysięcy pracowników oraz sposobem jej podjęcia i ogłoszenia, uważamy, że działania takie w przeddzień oczekiwanych obrad "okrągłego stołu" i w obecnej sytuacji politycznej jest celową prowokacją władz. Decyzja ta została poprzedzona wprowadzeniem w błąd opinii publicznej o rzeczywistej sytuacji gospodarczej Stoczni i możliwości poprawy jej rentowności. Protestujemy przeciwko podejmowaniu decyzji w ten sposób. Popieramy stanowisko pracowników Stoczni określone na wiecu w dniu 2.XI.88. Najpierw uzgodnione reformy systemu, potem likwidacja."

5.XI. Gdańsk. Na posiedzeniu w dniu 5.XI.88 Tymczasowa Komisja Zakładowa NSZZ "S" sformułowała stanowisko w sprawie decyzji o likwidacji Stoczni Gdańskiej. W konkluzji obszernego dokumentu, mówiącego także o warunkach normalnego funkcjonowania gospodarki stwierdza się że, TKZ NSZZ "S" UG uznaje decyzję zamknięcia Stoczni za niemożliwą do zaakceptowania. Oczywiście jest również, że w takiej sytuacji nie może być mowy o przystąpieniu "Solidarności" do rozmów "okrągłego stołu".

6.XI. Toruń. Tymczasowy Zarząd Uczelniany NZS UMK wydał oświadczenie, w którym potępił decyzję zamknięcia Stoczni, uznając ją za decyzję ściśle polityczną wymierzoną prowokacyjnie w NSZZ "S"

7.XI. Szczecin. W godzinach porannych na rozmowy ostrzegawcze zabrano z domów 8 studentów Uniwersytetu Szczecińskiego. Są to: Piotr Kasprowicz, Jacek Stankiewicz, Adam Zadworny, Tomasz Siergiej, Jacek Motylewski, Aleksandra Skubiato, Andrzej Olszewski, Agnieszka Kuchcińska. Rozmowy trwały 7 h. P.Kasprowiczowi i T. Siergiejowi w trakcie rewizji skonfiskowano maszyny do pisania.

7.XI. Łódź. Galeria Działań Maniakalnych zorganizowała o godz. 15.30 na ul. Piotrkowskiej happening pod hasłem "Galopująca Inflacja". Ok. 20 uczestników biegió ulicą z transparentami "Niech żyje inflacja" i "Niech żyje kryzys". Jeden z uczestników, przebrany za ministra finansów krzyczał "Puścili mnie z torbami!". Po przebiegnięciu 200 m. wszyscy zostali zaatakowani przez umundurowanych funkcjonariuszy pałkami. Krzysztof Skiba/WiP/, który w chwili zatrzymania usiadł na ziemi, był ciągnięty za nogi do Nyski i bity. Marek Oleksiak został pobity na komisariacie.

7.XI. Wrocław. Po happeningu Pomarańczowej Alternatywy został zatrzymany przez SB Krzysztof Urbanowicz /student socjologii Uniwersytetu Warszawskiego/, przeprowadzający wywiady w ramach jednego z programów badawczych Instytutu Socjologii UW. Po zaproszeniu do cywilnej Nysy został pobity. Cięższego pobicia uniknął, krzycząc, że jest tu służbowo. Po przewiezieniu do WUSW i przesłuchaniu został zwolniony. Magnetofon reporterski zwrócono mu po interwencji władz Uniwersytetu Wrocławskiego, do których zwrócił się o pomoc.

8. XI. Poznań. W Collegium Novum Uniwersytetu Adama Mickiewicza o godz. 12.00 odbył się wiec dotyczący bojkotu zajęć w Studium Wojskowym. Wzięło w nim udział około pięćset osób. Przemawiali Andrzej Radke /przewodniczący samorządu studenckiego/ i Andrzej Jegliczka /członek KKK NZS/. Pięciu członków Komitetu Organizacyjnego NZS Politechniki Poznańskiej otrzymało wezwania na rozmowy ostrzegawcze związane z planowanym na 10 XI wiecem informacyjnym NZS-u. Na wiec ten zgodę wyraził rektor.

8. XI. Łódź. W czasie pikietowania Studium Wojskowego UŁ zostało zatrzymanych na kilka godzin 3 studentów: Andrzej Jasionowski, Paweł Sztąberek, Szymon Zydering.

O godz. 15.30 w miasteczku akademickim UŁ miał odbyć się wiec NZS-u związany z bojkotem Studium Wojskowego, zalegalizowany przez rektora. Około godziny 15.00 wywieszono transparenty i zainstalowano nagłośnienie. W tym momencie na teren miasteczka wjechało 6 nysiek milicyjnych, z których wyskoczyli funkcjonariusze zabierając transparenty i nagłośnienie. Interwencja ta odbyła się bez wiedzy i zgody rektora. Andrzej Jasionowski /wypuszczony po porannym zatrzymaniu/ okazał zgodę pułkownikowi MO, który całe zajście obserwował z samochodu. Oficer ów zgodę "zabezpieczył". Ostatecznie wiec odbył się, gdyż milicja usunęła się z miasteczka po pojawieniu się dwóch dziekanów. Przemawiali: Andrzej Jasionowski, Krzysztof Dudek i Krzysztof Skiba. Po wiecu, w którym wzięło udział ok. 400 osób, milicja ponownie podjechała pod akademik zwracając nagłośnienie. W związku z naruszeniem eksterytorialności uczelni Komisja Uczelniana NZS UŁ wydała 9. XI. następujące oświadczenie: "W związku z bezprawną interwencją funkcjonariuszy WUS w terenie Uniwersytetu Łódzkiego w dn. 8. XI. 88 przed wiecem NZS-u, Komisja Uczelniana NZS UŁ żąda od rektora wyjaśnienia tej sprawy i zajęcia zdecydowanego stanowiska".

9. XI. Wrocław. O godz. 13.00 na Politechnice Wrocławskiej odbył się wiec dot. bojkotu zajęć w Studium Wojskowym, w którym wzięło udział ok. 300 osób. Uchwalono rezolucję, w której skrytykowano stanowisko MEN w sprawie reformy szkolenia wojskowego /patrz teleks z 4. XI. /.

9. XI. Łódź. Oświadczenie: "Dnia 9. XI. 88 zawiązała się Tymczasowa Uczelniana Komisja Założycielska NZS Akademii Medycznej w Łodzi, która wyłoniła ze swojego grona Prezydium w składzie: Marek Sobański, Tomasz Nowicki, Leszek Czupryński, Grzegorz Szymkiewicz, Grzegorz Hechman, Paweł Wika. Postanowiono także przystąpić do Międzyuczelnianej Komisji NZS w Łodzi." Pisano - Tymczasowa Uczelniana Komisja Założycielska NZS AM w Łodzi."

10. XI. Warszawa. W związku z happeningiem "Grudnia nie oddamy" /7. XI. / odbyło się kolegium Pawła Szczęsnego /student socjologii UW/. W czasie trwania rozprawy przed salą zmontowano prowizoryczną szubienicę, na wypadek, gdyby skład orzekający nie spełnił oczekiwań publiczności. Obecny był również kat, zaopatrzony w skórzany pejcz. Jednemu z obserwatorów rozprawy stałe krwawił nos wydzielając czerwoną farbę akrylową. W czasie ogłaszania orzeczenia /30 tys. - żądano 40 tys. / obserwator ten stracił przytomność. Mimo to, orzeczenie utrzymano w mocy.

10. XI. Warszawa. Treść listu wystosowanego przez Białoruskie Zrzeszenie Studentów do Niezależnego Zrzeszenia Studentów: "W związku z przy-

padająca na 11 listopada 70 rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości składamy Wam najserdeczniejsze życzenia. Naród polski przed siedemdziesięciu laty w narodowym zrywzie zrzucił z siebie jarzmo niewoli zaborców, które wrogowie Polski chcieli na zawsze wykreślić Go z mapy Europy. Długoletnia walka o narodową tożsamość, o byt państwowy, zakończyła się powodzeniem. Niestety, radość wolności nie trwała długo. Drugą wojną światową, kolejny rozbiór Polski, okupacja i utrata niepodległości z jednej strony, zaś niezłomny upór, męstwo i najwyższa cena - cena milionów istnień z drugiej strony - oto bilans kolejnych zmagañ o odzyskanie niepodległości.

Również i lata powojenne nie przynoszą pełnej satysfakcji wolnościowym dążeniom narodu polskiego. Kolejne zrywy narodowe w obronie podstawowych praw człowieka to dowód żywotności narodowej. My, Białorusini, doskonale wiemy i rozumiemy co znaczy wolność i niepodległość narodowa, wiemy jak ciężko się o nią walczy i jak bolesną jest jej utrata.

Dzisiaj, w przededniu Waszego święta narodowego, jesteśmy pełni szacunku i podziwu dla Waszej walki o te wciąż aktualne i szczytne ideały sprzed 70-ciu lat. Solidarni z Wami - Studenci Białorusini. Białoruskie Zrzeszenie Studentów."

10.XI. Poznań. Politechnika Poznańska. O godz. 13.30 odbył się wiec z udziałem ok. 300 osób. wiec miał charakter spotkania informacyjnego - został zalegalizowany przez rektora. Omówiono historię Zrzeszenia, sprawę bojkotu Studium Wojskowego, przedstawiono postulaty sformułowane na III KZD NZS. Spotkanie trwało 1,5 h. Po spotkaniu rozpoczęto zbieranie podpisów pod następującym listem: "Oczekując na zalegalizowanie Niezależnego Zrzeszenia Studentów, my, niżej podpisani studenci Politechniki Poznańskiej deklarujemy chęć przynależności do niego."

10.XI.58 Komitet Organizacyjny NZS ATK zorganizował zebranie informacyjne. Zebranie miało odbyć się w jednej z sal wynajmowanych przez uczelnię. Studenci przybyli na zebranie zastali drzwi zamknięte. Decyzję o zamknięciu wydały władze uczelni. /Wcześniej władze odmówiły udostępnienia pomieszczenia na terenie uczelni/ Wobec zaistniałej sytuacji uczestnicy zebrania przenieśli się na uczelnię, zebranie odbyło się na korytarzu. Jego uczestnicy wydali oświadczenie: "My, studenci obecni na zebraniu informacyjnym NZS ATK wyrażamy ubolewanie z powodu niepoważnego potraktowania nas przez władze uczelni i uniemożliwienia nam spotkania. Jednocześnie informujemy, że spotkanie odbyło się na korytarzu ATK 10.XI o godz. 19.00"

x x x

PRZEPRASZAMY, że wiadomości NAI - z przyczyn technicznych - nie ukazały się w poprzednim numerze. W tym numerze zamieszczamy informacje z dwóch tygodni.

SIS

CZEMU SŁUŻĄ DOTACJE :

W 84% przedsiębiorstw skontrolowanych przez NIK wykryto nieprawidłowości funkcjonowania dotacji budżetowych. W kopalniach węgla koszty wydobycia obciążano nakładami nie związanymi z eksploatacją, w zakładach chemicznych dotacje służyły zrekompensowaniu opóźnień remontowych, w zakładach obuwicznych i hutach - wyrównaniu strat spowodowanych niską jakością. /SIS-NAI/

... W KOPALNI

W kopalni "Czerwona Gwardia" w Czeladzi place zawodników klubów sportowych wyniosły w 1987 r.: utrzymanie obiektów sportowych - 16,1 mln zł, dopłaty do mieszkań - 182 mln zł /w tym 27 mln zł na mieszkania dla osób nie związanych z kopalnią/. Wszystkie te kwoty wliczono w koszty wydobycia i zapłacono z dotacji. /SIS-NAI/

... W KOMUNIKACJI

W WPK w Katowicach wydano nieodpłatnie urzędom, organizacjom społecznym i politycznym oraz jednostkom gospodarki uspołecznionej bilety tramwajowe i autobusowe na okaziciela o wartości 11,1 mln zł /w ciągu trzech kwartałów ub.r./ /SIS-NAI/

... W DROBIARSTWIE

W Warszawskich Zakładach Drobiarskich kwota pobranych dotacji wzrosła o 4 mln zł, a produkcja spadła o 17% /!/ /SIS-NAI/

PORONIONY POMYSŁ

Na terenie Suwalskiego Parku Krajobrazowego, w gminie Jeleniewo, planowane jest wydobycie z głębokości 850-2300 m i przerabianie na powierzchnię ziemi rud polimetalicznych. W przypadku realizacji tego zamierzenia na każdy km² parku spadnie rocznie 5 tys. ton siarki, o 55% wzrośnie emisja kadmu, spadnie 4,5 tys. ton pyłu, obniży się poziom wody w jeziorach, co spowoduje zanik niektórych gatunków roślinności. Dodajmy, że na skutek wieloletnich zanieczyszczeń ściekami, w siedmiu mazurskich jeziorach na głębokości powyżej 3-20 m występuje pułap siarkowodoru, w związku z czym zamario tam życie biologiczne. /SIS-NAI/

CIEKAWY PORÓWNANIE

Interesująco przedstawia się relacja między powierzchnią łąk i pastwisk a produkcją mleka na jednego mieszkańca. Porównując trzy kraje: Polskę, Holandię i Finlandię stwierdzamy, że Polska z prawie czterokrotnie większymi zasobami traw - 4,1 mln ha i produkuje dwukrotnie mniej mleka - 421 kg niż Holandia - 1,1 mln ha i 879 kg mleka, a Finlandia z powierzchnią 0,1 mln ha łąk i pastwisk produkuje 615 kg mleka na jednego mieszkańca. /SIS-NAI/

ŚWIECZKI I LUCZYWO

W najbliższych latach istnieje realne zagrożenie powstania kryzysu energetycznego - orzekła Komisja Górnictwa, Surowców i Energii KC PZPR. W energetykę się nie inwestuje - w przyszłym roku nie zostanie oddany ani jeden megawat mocy w elektrowniach. Tymczasem zużycie energii pierwotnej w gospodarce wzrosło ze 176 mln ton w 1985 r. do 187,5 mln w ub.r. przekraczając o 0,6 mln ton plan zużycia na rok 1990. Równocześnie nie wypalił plan oszczędzania paliw - zamiast zmniejszenia zużycia o 22 mln ton uzyska się do 1990 r. 6 mln ton. /SIS-NAI/

PIESZO ALBO DOROŻKA

Od września warszawska MZK zmniejszyła ilość pojazdów obsługujących pasażerów. Po Warszawie jeździ 1272 autobusów, o 68 mniej niż w maju tego roku, a powinno jeździć co najmniej 1600. Podobnie jest z tramwajami. Głównym problemem jest brak kierowców i motorniczek - MZK zatrudnia 2500 kierowców zamiast 4000. Kierowcy pracują po 50 i więcej godzin nadliczbowych w miesiącu, co powoduje przekroczenie wszelkich norm bezpieczeństwa. Mimo to MZK nie jest w stanie ustawić plac na takim poziomie, żeby przyciągnąć chętnych do pracy. /SIS-NAI/

ZATRUDNIĄ JESZCZE ASTROLOGA

W szczecińskim porcie pracownicy otrzymują komputerowe wykresy biorytmów. Kierowcy otrzymują kalendarze tak skonstruowane, by można je było zawiesić w szoferce. Kadra bhp ma za zadanie ostrzegać pracowników o "dniach krytycznych" i kierować ich w tych dniach do prac o mniejszym zagrożeniu. Dokumentację opracowała Wyższa Szkoła Morska w Szczecinie. Koszty wdrażania tego pomysłu wyniosły 600 tys. zł, połowę zapłacił resort z centralnego funduszu wdrażania postępu technicznego. /SIS-NAI/

MOŻE PROBLEM SAM UMRZE

Obumieranie PZPR trwa. Udział ludzi młodych /do 24 lat/ spadł z 11% w 1970 r. do 1,1% w 1986 r., co stanowi grupę ok. 20 tys. osób, Natomiast 50-latk i starsi stanowią obecnie 36,3% /w 1970 r. - 18,2%/. /SIS-NAI/

KRÓTKO

Ceny w porównaniu z sierpniem 1987 r. wzrosły o 60,9%, w tym żywność o 49,7%, napojów alkoholowych o 73,9%, a towarów nieżywnościowych o 64,4%. /SIS-NAI/

xxx

PKP zawiesiła do 21 marca 1989 r. kursowanie 44 pociągów dalekobieżnych /9% relacji/ i 135 pociągów lokalnych /2% relacji/. Decyzję uotywowano "koniecznością oszczędzania paliw, energii i taboru". /SIS-NAI/

xxx

Polska znajduje się na 24 miejscu pod względem ilości samochodów na 1000 mieszkańców - za Irlandią, Grecją, Jugosławią i Portugalią. /SIS-NAI/

MY SIĘ ZIMY ... BOIMY

Resort transportu i łączności ma nadzieję na "średnią zimę". Jeżeli zima będzie surowa, pogorszy się stan dróg I kolejności utrzymania, a na drogach II i III kolejności będą poważne utrudnienia w ruchu. Brakuje zaplecza technicznego, sprzęt do zimowego utrzymania dróg nadaje się w dużej części do wymiany, np. część pługów odśnieżnych i piaskarek jest już wyeksploatowana w ponad 60%. W PKP potrzeba 22 nowych zespołów odśnieżnych i prawie 11 tys. elektrycznych ogrzewaczy rozjazdów. /SIS-NAI/

xxx

Najbliższej zimy zabraknie gazu w butlach dla gospodarstw domowych, przedszkoli, żłobków i szpitali. W całym kraju mamy 4 miliony instalacji na butle gazowe. Krach z gazem ilustruje sytuacja w warszawskim "Minolu" zaopatrującym w butle 180 tys. odbiorców w woj. warszawskim oraz częściowo siedleckim, ostrołęckim i skierniewickim. Na zamówione na IV kwartał 3 tys. ton gazu "Minol" otrzymał potwierdzenie tylko 40%. W październiku ub.r. sprzedano 1000 ton gazu, w tym roku 350 ton. "Minol" nie ma nie tylko gazu, ale również kuchni i reduktorów. Zużyte, od lat nie wymieniane instalacje stanowią zagrożenie dla życia i zdrowia ludzkiego. /SIS-NAI/

CENA DYNAMICZNEGO ROZWOJU?

Polska znajduje się na drugim miejscu w Europie pod względem emisji dwutlenku siarki do atmosfery /4,3 mln ton rocznie/. Rzeki polskie na 4% swej długości prowadzą wody I klasy czystości nadające się do celów komunalnych. 1% jezior ma wody I klasy, a połowa jest poza wszelkimi klasami. Do Bałtyku Polska wprowadza 22% wszystkich substancji organicznych i 38% azotu i fosforu. Do roku 2000 podwoi się ilość chlorków i siarczanów w wodach Wisły i Odry, co oznacza zagładę biologiczną tych rzek. Realizacja programu ratowania środowiska wymaga zainwestowania w ciągu najbliższych 20-25 lat co najmniej 23 bilionów złotych /w cenach stałych z 1986 r./. /SIS-NAI/

RYBY NIE MAJĄ WYBORU

Zagraniczni eksperci, którzy wizytowali warszawską sieć ciepłowniczą orzekli, że jedynym ratunkiem jest zmiana źródła wody. Zasolenie wody w Wiśle przyspiesza korozję i sprawia, że rury nie mają szans przetrwać dłużej niż 2-3 lata. Koszt doprowadzenia wody z Zalewu Żegrzyńskiego do wszystkich warszawskich ciepłowni ocenia się na 6 mld zł. /SIS-NAI/

NOWE W HANDLU

Nowy rząd, zgodnie z zapowiedzią premiera Rakowskiego iż będzie dbał o stoły Polaków, wydał już - podpisane przez wiceministra handlu wewnętrznego, Andrzeja Głowackiego - 6-stronicowe pismo, dokładnie precyzujące, jakie sklepy, kiedy i gdzie mają być otwarte w okresie przed Świętami. /SIS-NAI/

xxx

W Polsce w handlu pracuje mniej więcej tyle samo osób co w NRD i Czechosłowacji. Ale tam na jednego sprzedawcę przypada: w NRD - 28 klientów, a w CSRS - 23. U nas zaś - 48. Czyli reszta pracuje w biurach, gdzie zajmuje się wpinaniem do akt znakomitych zarządzeń ministerialnych. /SIS-NAI/

III ETAP

W br. budowlani zwiększyli swą wydajność o 1%, a pensje o 72%. Średni cykl budowy budynków mieszkalnych wydłużył się z 13,1 miesięcy w 1978 r. do 21,1 miesięcy w 1987 r. /SIS-NAI/

xxx

W górnictwie w ramach kompresji etatów, zatrudniono 2200 urzędników. Dotychczas ubyło! /SIS-NAI/

MAGIA LICZB

Przedstawiciele HiL podali, że wartość reklamacji ich wyrobów w ub. roku wyniosła 0,116% wartości sprzedaży, tzn. stanowiła niewiele więcej niż jedną tysięczną, podczas gdy w USA wartość podobnych reklamacji w przemyśle hutniczym wynosi 1,28%, tj. 11 razy więcej. Czyżby oznaczało to, że krakowski kombinat wytwarza stal jedenaście razy lepszą? Niestety, nie. Przede wszystkim próby blach z HiL wykazały zawartość węgla aktywnego na poziomie 52-58 mg na 1 m² /co jest zasadniczą przyczyną szybkiej korozji/, przy światowej normie do 7 mg/m². Porównując dalej - w USA huty na kontrolę jakości poświęcają 1,47% kosztów produkcji, a w HiL - 0,0007%, czyli 150 razy mniej niż za oceanem. Czy przy tak niskich kosztach kontroli jakości może być ona efektywna? I kolejny czynnik wyjaśniający niewiarygodnie niski wskaźnik reklamacji - typowy dla naszej gospodarki: krajowi odbiorcy... boją się reklamować niską jakość blach, prętów itp., bowiem huty mogłyby tak opóźnić im dostawę, że zmuszeni byłiby do wstrzymania swej produkcji! /SIS-NAI/

BHP NA WSI

W r. 1987 w stosunku do 1986 r. liczba ciężkich wypadków w rolnictwie powodujących trwałą utratę zdrowia wzrosła aż o 13%, a wypadków śmiertelnych o 2%. Jedną z przyczyn zagrożeń jest bardzo zły stan wyposażenia technicznego spowodowany brakiem maszyn i urządzeń rolniczych oraz części zamiennych, a także znacznym wzrostem ich cen. /SIS-NAI/

ZDROWA ŻYWNOSĆ

W ub. roku poddano leczeniu 37% pogłowia bydła, 62% trzody chlewnej, 18% owiec i 21% koni. /SIS-NAI/

xxx

Młynarze przewidują, że w roku bieżącym 60% mąki żytniej przeznaczonej do produkcji piekarskiej będzie o obniżonej jakości. Zboże w czasie skupu nie jest selekcjonowane pod względem jakości: miesza się zboże porośnięte, które powinno być przeznaczone na paszę ze zdrowym. Wszelkie zabiegi koncentrują się na opracowaniu "wytocznych do produkcji pieczywa z mąki porośniętej" oraz ustalaniu bonifikat dla piekarzy otrzymujących mąkę o obniżonej jakości. /SIS-NAI/

SZKOŁA ŻYCIA - PODSTAWOWA ...

Ponad 100 tys. uczniów szkół podstawowych nie zdaje co roku do klasy następnej. Dużą winę ponosi szkoła - brak nauczycieli, opuszczone z winy pedagogów lekcje, przypadkowe zastępstwa, przepełnione klasy, zmienność w nauce. Za te wszystkie niedostatki pięci uczę. /SIS-NAI/

... I WYŻSZA

W 1987 r. polskie wyższe uczelnie opuściło o 32% mniej absolwentów niż w 1980 r. W latach 1980-87 wyemigrowało z Polski 76.300 osób mających wyższe wykształcenie. W wyuczonym zawodzie pracuje 66% absolwentów prawa i administracji, 77% ekonomistów, 80% lekarzy i aktorów. W 1995 r. uczelnie opuszczać będzie o 30% absolwentów mniej, niż wynosić będą potrzeby gospodarki narodowej. /SIS-NAI/

JAPONIA PO POLSKU

W Legnicy, w państwowym sklepie WPHW można kupić za złotówki japońskie telewizory i magnetowidy. Ceny odpowiednie dla ludzi pracujących w gospodarce uspołecznionej: telewizor - 1,8 mln zł, magnetowid - 1,5 mln zł. Jest i coś dla śmiechu: w sklepie znajduje się stara kasa mechaniczna, na której można wybić najwyższą liczbę - 9999 zł. Dla telewizora kasjerka wybija więc 200 paragonów po 9 tys. zł. /SIS-NAI/

HONGKONG PO POLSKU

Po projektach utworzenia strefy bezcłowej w Szczecinie i Swinoujściu, Gdyni oraz Gdańsku chęć zorganizowania takiej strefy zgłosił również Kraków. Do krakowskiej strefy bezcłowej pragnie przystąpić również województwo katowickie. A może by tak na obszarze całej Polski ogłosić strefę bezcłową? /SIS-NAI/

KULTURA W REMONCIE

3,5 roku temu ogień strawił wnętrze Teatru Narodowego. W dalszym ciągu nie wiadomo, kiedy rozpoczną się prace remontowe. Pomimo postanowienia Prezydium rządu z 6 listopada 85 r., inwestycja ta nie została do dziś objęta zamówieniem rządowym. Pomieszczeń wewnątrz teatru, które powinny zostać w całości rozebrane aż do piwnic, nie ruszono z powodu braku dźwięgu marki Potain 741CS. Obecnie przewiduje się, że prace remontowe rozpoczną się najwcześniej na przełomie lutego i marca 89 r. /SIS-NAI/

xxx

Efektom szumnie nazwanego "Programu modernizacji sieci rozpowszechniania filmów" okazało się zakupienie stu magnetowidów dla 32 państwowych wypożyczalni wideo działających na terenie całego kraju. Czyli mniej niż jeden magnetowid na milion mieszkańców. /SIS-NAI/

xxx

Większość dzienników i tygodników kulturalnych opisała spotkania Güntera Grassa z polską publicznością w ramach dni kultury RFN. Prawie we wszystkich jednak informacjach o spotkaniu Grassa w studenckim klubie "Hybrydy", pozniakały nazwiska Jana Józefa Lipskiego i Adama Michnika, którzy wygłosili wprowadzenie. /SIS-NAI/

xxx

Jerzy Janicki, znany scenarzysta, chwali w wywiadzie dla "Dziennika Zachodniego" prezesa TV z epoki gierkowskiej, Macieja Szczepańskiego. Tylko za jego rządów mogły powstawać drogie seriale, jak np. "Polskie drogi", gdyż prezes pozwalał sobie na łamanie wszystkich zarządzeń i przepisów finansowych. /SIS-NAI/

xxx

Tylko 2% książek trafia na wieś. 40% mieszkańców miast i 57% wsi w ogóle nie czyta książek. Tylko 12% społeczeństwa chodzi do teatru /w latach 70-tych jeszcze 26% /. /SIS-NAI/

KRÓTKO

Co piąta Polka śpi o 2 godziny za mało. Ponad 50% kobiet nigdy nie chodzi do kina, 66,5% - do teatru, a 60% - do kawiarni. /SIS-NAI/

xxx

W bankach w Polsce 90% pracujących to kobiety, ale wśród dyrektorów tych instytucji kobiety stanowią zaledwie 5%. /SIS-NAI/

xxx

Połowa Polaków nigdy nie widziała Tatr ani Bałtyku, bo nie stać ich nie tylko na wczasy, ale w ogóle na urlopy. /SIS-NAI/

xxx

Aż 56,5% dorosłych mieszkańców Polski stwierdziło, że nie posiada żadnych oszczędności. /SIS-NAI/

xxx

W tym roku przybędzie w Polsce... 50 km autostrad /!/. Na rok przyszły zaplanowano więcej: 60 km. /SIS-NAI/

